

*Az iskola dolga,
hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni,
hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat,
hogy megtanítsen bennünket a jól végzett munka
örömére és az alkotás izgalmára,
hogy megtanítsen szeretni, ami csinálunk,
és hogy segítsen megtalálni azt,
amit szerettünk csinálni."*

(Szent-Györgyi Albert)

A JÁSZÁROKSZÁLLÁSI SZÉCHENYI ISTVÁN ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2023.

Jóváhagyva 2023. 08.31.

Tartalomjegyzék

I. NEVELÉSI PROGRAM	5
1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, célja, feladatai, eszközei, eljárások	5
1.1. Pedagógiai alapelveink, értékeink.....	5
1.2. Az iskolában folyó nevelő és oktató munka céljai	7
1.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai	9
1.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai eljárásai.....	10
1.5. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei.....	11
1.6. Általános követelmények, sikerkritériumok.....	11
2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	12
2.1. Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladataink	12
2.2. Személyiségfejlesztést szolgáló tevékenységi rendszer	13
3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	14
3.1. Az egészségnevelés célja.....	14
3.2. Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai	14
3.3. Környezeti nevelés	16
3.4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának iskolai terve	17
3.5. Ökoiskola program - „Ökoiskola” címmel a fenntartható, környezettudatos fejlődésért.....	18
4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	21
4.1. A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos általános feladataink:.....	22
4.2. A közösségformálás színterei	24
5. A pedagógusok intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	25
6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek ...	27
6.1. Sajátos nevelési igényű (SNI) tanulókkal való foglalkozás	27
6.2. A beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel, magatartási, rendellenességgel küzdő tanulókkal való foglalkozás	30
6.3. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek.....	31
6.4. Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek.....	32
6.5. Gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok.....	34
7. A tanulók iskolai döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje ..	35
8. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának formái	36
9. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	39
10. A tanuló felvételének és átvételének szabályai.....	39

II. HELYI TANTERV	41
1. Az iskola helyi tanterve.....	41
2. Tantervi óraháló.....	41
3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	43
4. A tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei.....	46
5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módjai.....	47
6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai.....	47
7. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei.....	47
8. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei	48
9. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei, formái, a tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei, formái	49
9.1. A beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei, formái, minősítés	49
9.2. A tantárgyak értékelésének elvei, szöveges minősítései, érdemjegyei, osztályzatai	50
9.3. Az iskola írásbeli beszámoltatásának formái, rendje, korlátai	53
9.4. Az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt házi feladatok meghatározása	54
9.5. A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei	55
10. Az iskolai jutalmazás és elmarasztalás formái	58
11. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	59
12. A tanulók fizikai állapotának mérése	62
III. Az alapfokú művészetoktatásra vonatkozó további sajátos szabályok	63
1. Az alapfokú művészetoktatás nevelési programja	63
1.1. Pedagógiai és nevelési célok és feladatok.....	64
1.2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	65
1.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek	67
1.7. A tanuló felvételének és átvételének, a tanulói jogviszony megszűnésének szabályai	69
Felvétel, átvétel.....	69
2. Helyi tanterv.....	70
2.1. A képzés szerkezete	70
2.2. Tantárgyak, óraterv	70
2.3. A növendékek munkájának értékelése	73
2.4. A képzés szakaszai és általános fejlesztési követelményei	74
2.5. A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei	76

<i>A növendékek munkájának értékelése</i>	78
Legitimáció	80
MELLÉKLETEK	81
1. számú melléklet	81
A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának irányelvei és feladatai	81
1. Törvényességi megfelelés feltételei:	3
2. Az Arizona program bevezetésének pedagógiai alapja	4
2.1 Célok:	4
2.2 Alapelvek:	4
2.3 Feladatok:	4
3. A program iskolai bevezetésének feltételei	5
4. Az Arizona program iskolai alkalmazásának szabályai	5
4.1 A tanórán tanúsított viselkedés alapkövetelményei:	5
4.2 A tanóra elhagyásának szabályai:	5
4.3 Az Arizona szobában tartózkodás szabályai:	6
4.4 A segítői/tanácsadó segítségének kérése, valamint a segítő/tanácsadói megbeszélés szabályai:	7
4.5 Az Arizona szobába kerülés következményei:	7
5. Monitorozás	8
6. Mellékletek	9

I. NEVELÉSI PROGRAM

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, célja, feladatai, eszközei, eljárások

1.1. Pedagógiai alapelveink, értékeink

A Jászárokszállási Széchenyi István Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolában tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájuk során a fenntartói elvárásokat, a partneri igényeket figyelembe véve az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni:

Iskolánkban olyan légkört, feltételeket kívánunk teremteni, ahol **tanulóink otthon érezhetik magukat**. Ennek keretében:

- a tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk,
- a gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe,
- a tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük,
- diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük,
- minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban.

Iskolánkban a **tanulók teljes személyiségének fejlesztése**, valamint a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása, bővítése és **kulcskompetenciáinak fejlesztése** a legfontosabb pedagógiai feladat. A Nat az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, arra építve és a hazai sajátosságokat figyelembe véve hét területen határozza meg az általános kompetenciákat, valamint azokat, amelyek egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, de a megszerzett tudásra épülnek, és fejlődnek a tanulási-tanításifolyamatban. Ennek szellemében a következő kulcskompetenciák fejlesztését tartjuk nevelő-oktató munkákban szem előtt:

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák.

Ennek érdekében:

- a tervszerű nevelő és oktató munkánk a tanulók alapkészségeit fejleszti, és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, tovább építhető alapműveltséget nyújt,
- a pedagógiai munkánk során kiemelten kezeljük a kulcskompetenciák fejlesztését, amelyre minden egyénnek szüksége van a személyes boldogulásához és fejlődéséhez, aktív állampolgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához,

- az iskola oktató tevékenységének célját a személyiség széleskörű fejlesztésében látjuk,
- fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit,
- szeretnénk elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen,
- törekszünk a humánusra, az egyén és a közösségek iránti tisztelet kialakítására,
- segítünk diákjainknak észrevenni és értékelni a jót - megelőzni, felismerni a rosszat,
- törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására,
- szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyermekekben a haza, a szülőföld iránti szeretetet.

Iskolánk - elsősorban a szülőkkel ápoltságok révén - folyamatosan **részt** kíván **venni lakóhelyünk életében**. Ennek érdekében:

- rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal,
- igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, valamint városunk érdeklődő polgárai,
- ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat a városunkban található óvodával, középiskolával és közművelődési intézményekkel,
- nevelőink fontos feladatnak tartják, hogy iskolánk - eddigi hagyományaihoz híven - továbbra is képviseltesse magát a különféle városi rendezvényeken, illetve a tanulók számára szervezett városi szintű megmozdulások szervezésében és lebonyolításában maga is részt vegyen.

Iskolánk minden tanuló számára biztosítani kívánja az **esélyegyenlőséget**. Ennek érdekében:

- szegregációmentes együttnevelési környezetet igyekszünk kialakítani
- vállaljuk SNI tanulók integrált oktatását
- segítjük a szociális hátránnyal, tanulási nehézséggel vagy beilleszkedési-, magatartási zavarral küzdő gyerekek hátránykompenzációját
- kiemelt figyelmet fordítunk a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokra.

Alapelveink akkor érvényesülnek igazán, ha olyan **családbarát iskolát** tartunk fenn, ahol a gyerekek jól érzik magukat. A családi neveléssel közösen szeretnénk elérni, hogy tanulóinkban olyan tulajdonságok alakuljanak ki, melyek alkalmassá teszik őket

- a társadalmi beilleszkedésre
- a tudás elsajátítására
- a kommunikáció megfelelő használatára
- a testi, lelki egészség kialakítására és megőrzésére.

1.2 Az iskolában folyó nevelő és oktató munka céljai

Pedagógiai tevékenységünk célja mindazoknak az intellektuális és emberi - erkölcsi értékeknek a kialakítása tanítványainkban, amelyek birtokában minél teljesebben bontakoztathatják ki személyiségüket.

Céljaink:

(1) az alapfokú nevelés-oktatás bevezető és kezdő szakaszára (1-4. évfolyam):

- az iskolába lépő kisgyermekben óvjuk és fejlesszük a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot;
- vezessük át a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- mélyrehatóan alapozzuk meg az alapkészségek elsajátítását;
- tegyük fogékonnyá a tanulót saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a társadalom értékei iránt;
- az iskola adjon teret a gyermek játék és mozgás iránti vágyának;
- az iskola segítse a gyermek természetes fejlődését, érését;
- érjük el, hogy társas kapcsolataikat hassa át az egymás iránti tisztelet, fogadják el a szabályokat és megállapodásokat, alkalmazzák a kulturált együttélés normáit, tudjanak együttműködni másokkal;
- szeressék és óvják természeti környezetüket;
- keltsük fel az olvasás iránti kedvet, tartsuk fenn azt.

(2) az alapfokú nevelés-oktatás az alapozó és fejlesztő szakaszára (5-8. évfolyam):

- folytatni az első szakasz nevelő-oktató munkáját, a képességek, készségek fejlesztését;
- a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában vegyük figyelembe, hogy ez az egységes rendszert képező szakasz két, pedagógiaileg elkülöníthető periódusra tagolódik;
- vegyük figyelembe, hogy a 10-12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz;
- vegyük figyelembe, hogy 12-14 éves kortól a tanulók ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az elvont fogalmi és az elemző gondolkodás;
- az alapkészségek kimunkálása (írás, értő olvasás, számolás, beszéd) és differenciált fejlesztése;
- a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyerekeket - érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítjük fel a továbbtanulásra;
- a tanulókat érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítjük fel a társadalomba való majdani beilleszkedésre;

- magas színvonalú és sokrétű ismeretátadással fejlesszük a tanulók önálló problémamegoldó képességét, készségét és a kreativitását;
- tudatosítsuk a gyermekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető erkölcsi értékeket, erősítsük meg a humánus magatartásmintákat, pozitív szokásokat,
- elégedett, magabiztos, optimista és felelősséget vállaló embereket neveljünk;
- az emberismeret az etika alapfogalmainak, értelmezési kereteinek bemutatásával járuljunk hozzá a tanulók önismeretének elmélyítéséhez;
- fejlesszük a tanulóknál azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolathoz szükségesek;
- a tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során fejlesszük a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját;
- jellemezze munkánkat egyfelől a következetes követelés és igényesség, másrészt a tanulók jogainak, emberi méltóságának tiszteletben tartása, a velük szemben megnyilvánuló pedagógiai tapintat, bizalom, megértés, türelem, igazságosság;
- a pedagógiai munka középpontjában tehát a személyre szóló fejlesztés álljon;
- a tárgyi tudás mellé a gyermekek szerezzék meg mindazokat az együttműködési, kommunikációs képességeket is, amelyek segítségével tudásukat önmaguk és a mások számára hasznosítani tudják;
- a gyermekekben alakuljon ki a reális önértékelés képessége, a teljesítmény- és sikerorientált beállítódás, az egészséges önbizalom és a kockázatvállalás bátorsága;
- az informatika alkalmazása és az idegen nyelvek tanulása iránti igény fejlesztése is járuljon hozzá az alpműveltség kialakításához;
- legyen képes az asszertív viselkedésre, ugyanakkor tanúsítson toleranciát másokkal szemben;
- személyiségében legyen: humánus, erkölcsös, fegyelmezett, kötelességtudó, nyitott, kreatív;
- alakítsa ki a saját hatékony tanulási stratégiáját, célszerűen alkalmazza a tanulási módszereket.

Kompetenciafejlesztés

A tudás alapú társadalomban nélkülözhetetlen a kulcskompetenciák alapozása, fejlesztése - az, hogy minden tanuló rendelkezzen életkori sajátosságainak megfelelő szintű ismeretekkel, készségekkel, képességekkel, amelyek mind iskolai előrehaladásához, mind a társadalomban való boldogulásához szükségesek. A kompetencia alapú oktatás célja:

- olyan pedagógiai környezet kialakítása, mely lehetővé teszi a különböző háttérrel rendelkező gyerekek egy csoportban való nevelését.
- a kompetencia alapú oktatás módszertanának és eszközeinek megismerése, széleskörű elterjesztése.
- a pedagógusok módszertani kultúrájának korszerűsítése,

- a tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak egyénre szabott fejlesztése és megerősítése,
- az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség szempontjainak érvényesítése,
- az infrastrukturális fejlesztések összekapcsolása a szükséges szakmai (tartalmi, módszertani) fejlesztésekkel, annak érdekében, hogy azok egymás hatásait erősítve, komplex módon járulnak hozzá az oktatás minőségének javulásához.

A fenti célok megvalósulását az alábbi **részcélok támogatják:**

- Az IKT-eszközök célirányos mindennapi használata ismeretszerzéshez, a tudás elmélyítéséhez.
- A digitális írástudás elterjesztése, mindennapi gyakorlattá válása.
- A TÁMOP, TIOP, EFOP pályázatok keretében beszerzett eszközök pedagógiai, szakmai használata.

Tanulás Könnyítő Program

A Tanulás Könnyítő Program 2012-től elfogadott, levédett oktatási módszer Magyarországon. A program kidolgozói alapul vették a NAT által megfogalmazott elvárásokat, irányelveket, egyéb kutatási területeket is: neurobiológia, neuropszichológia, Flow élmény kutatás, PISA-felmérés, ADHD kutatás. Intézményünk csatlakozott a programhoz. A programot alsó tagozatban 1-4. osztályig alkalmazzuk önálló foglalkozásként és az iskolai tananyagba integrálva.

A Tanulás Könnyítő Program olyan innovatív oktatási program, amely nem az oktatás problémáiról, hanem a tanulás örömről szól. A Tanulás Könnyítő Programon a gyerekek a sikeres, boldog életre készülnek, ahol öröm a tanulás. A TKP-foglalkozásokon a gyerekek olyan módon inspirálódnak, hogy belső erőiket megmozgatva a legjobbat hozzák ki magukból, és motivációjuk fejlődik a tanulás területén is. A TKP-módszer alkalmazásával a gyerekek egyre kompetensebbnek érzik magukat a tanulás területén, megismerik önmagukat, értékeiket, erősségeiket, ezért bátrabbak magabiztosabbak és egyre sikeresebbek lesznek. A foglalkozások barátságos környezetben, sok fejlesztő eszközzel, a testet és a szellemet egyszerre tornáztatva, jó hangulatban zajlanak a TKP-oktató pedagógus vezetésével.

1.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai

A tanulói aktivitásra épített pedagógiai gyakorlat során arra törekszünk, hogy minél hatékonyabb legyen az ismeretek több szintű elsajátítása, ezáltal a tanulói képességeket magas szintre fejlesztjük, s a megtanultakhoz való viszonyt, attitűdöt is formáljuk. Segítjük a tanulókat a saját önfejlesztő stratégiájuk felépítésében és megvalósításában (életpálya-építés).

Feladataink:

(1) a nevelés-oktatás első szakaszára (1-4. évfolyam):

- a pedagógiai munka középpontjában a személyre szóló fejlesztés törekvése álljon;

- a tanulásszervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának optimális kibontakoztatása legyen;
- alapozzuk meg a tanuláshoz való pozitív viszonyt
- fejlesszük a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és mozdítsuk elő érzelmvilágának gazdagodását;
- alapozzuk meg a tanulási szokásokat és módszereket;
- támogassuk az egyéni képességek kibontakozását;
- az oktatási folyamatban alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit;
- működjünk közre a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatában;
- törődjünk azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermekek szociális, kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak;
- erősítsük meg a konstruktív magatartásformákat, szokásokat;
- a gyermek jellemét formálva szolgáljuk a személyiség érését.

(2) a nevelés-oktatás második szakaszára (5-8. évfolyam):

- az aktív tanulási tevékenységek, kooperatív tanulási technikák közben fejlesszük a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját, toleranciáját;
- tudatosítsuk a tanulóknak a közösség demokratikus működésének értékét és jellemzőit;
- tisztázzuk az egyéni és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, és ezek fontosságát a közösséghez, illetve egymáshoz való viszonyulásban;
- a demokratikus normarendszer kiterjesztése a természeti és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra;
- erősítsük az Európához való tartozás tudatát, neveljük más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésére;
- érvünk el, hogy felelősen alakítsa saját természeti, társadalmi és emberi környezetét;
- valósítsuk meg test és a lélek harmonikus fejlesztését,
- segítsük elő a szocializáció folyamatát
- rakjuk le az elemi műveltség alapjait,
- segítsük a tanulási stratégiák és módszerek elsajátítását.

1.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai eljárásai

- fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;

- az önismeret alakítása, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztése, az együttműködés értékének tudatosítása a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a napközi otthoni nevelés egységes keretbe foglalja a tanulók egyéni képességéhez igazodó fejlesztés teljes folyamatát, biztosítva a tanulóknak a pihenés, a kikapcsolódás, a szórakozás és a testmozgás lehetőségét;
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- helyes magatartásformák megismertetése és gyakoroltatása
- elemi állampolgári és a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus ismeretek nyújtása
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátítása
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;
- növeljük a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát, építünk a tanulók kíváncsiságára és a rendszerezett ismeretek iránti igényükre;
- meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.

1.5. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei

- A szakmai dokumentumban foglalt feladatok ellátása.
- A Pedagógiai Program folyamatos középpontba állítása és megvalósítása az éves munkatervekben.
- A gördülékeny működés biztosítása az SZMSZ-ben foglaltak szerint.
- A nevelési program alapelveinek biztosítása a helyi tantervek tartalmain keresztül.
- A különleges figyelmet igénylő tanulók nevelése-oktatása során a nevelési programban megfogalmazott alapelvek szem előtt tartása.
- Az egészségnevelési és környezeti nevelési program beépülése a mindennapi nevelő-oktató munkába.
- Következésképpen érvényesítjük a Házirendben megfogalmazott alapelveket.

1.6. Általános követelmények, sikerkritériumok

Akkor tekinthetjük nevelő-oktató munkánkat sikeresnek:

- Ha iskolánk végzős diákjai a nyolcadik évfolyam végén: minden tantárgyból megfelelnek az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek. Természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink nagy többsége a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.

- Ha a felsorolt értékeket iskolai életünk során tanulóink elsajátították, és ismerik a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat.

2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

2.1 Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladataink

A pedagógiai munka középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek, az egész személyiségének fejlesztése áll. Személyiségfejlesztés során célunk, hogy tanulóink minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket. Ennek részterületei:

- A tanulók **erkölcsi nevelése**
A különböző szociokulturális háttérrel rendelkező tanulóink között a hátrányok feltárásával és kompenzálásával az **esélyegyenlőség biztosítására** törekszünk.
Feladat: az **alapvető erkölcsi értékek megismertetése**, tudatosítása-tanulóink körében.
- A tanulók **értelmi nevelése**
Az értelmi képességek, illetve az **önálló ismeretszerzéshez** szükséges képességek fejlesztése.
Feladat: **felkészítés az egész életen át tartó tanulásra**, az önálló tanulás képességének kialakítása
- A tanulók **érzelmi nevelése**
A tanulókat körülvevő környezet jelenségeire, a közösségre és önmagukra irányuló helyes-érzelmek kialakítása.
Feladat: **reális énkép** kialakítása, az **önismeret** fejlesztés
- *A tanulók közösségi nevelése*
Az emberi **együttélés szabályainak** megismertetése. Az **együttműködési készség** kialakítása az önismeret fejlesztésével.
Feladat: A **kulturált magatartás és kommunikáció** folyamatos fejlesztése
- A tanulók **esztétikai nevelése**
Szűkebb és tágabb környezetük esztétikájának tudatosítása, **értékmegőrző magatartás** kialakítása.
Feladat: **igényesség kialakítása** önmagukkal és környezetükkel szemben.
- A tanulók **akarati nevelése**
Feladat: Az önismeret kialakításával **a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség formálása.**
- A tanulók **nemzeti nevelése**
A haza, a szülőhely múltjának és jelenének megismerése.
Feladat: A **nemzeti hagyományok ápolása**, megbecsülése, a **hazaszeretet** érzésének felébresztése
- A tanulók **állampolgári nevelése**

Az alapvető emberi, állampolgári és Európai Uniók jogok és kötelességek megismertetése.

Feladat: Problémaérzékenység kialakítása a társadalmi jelenségek és problémák iránt.

- A tanulók **munkára nevelése**

A munka fontosságának tudatosítása.

Feladat: A munka világának megismertetése a tanulókkal, élő kapcsolat kialakítása a munka világával.

- A tanulók **egészséges életmódra nevelése**

A **testmozgás** képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti vágy felkeltése.

Feladat: Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása.

- A tanulók **környezeti nevelése**

A természetes és mesterséges emberi környezet értékeinek megismerése.

Feladat: Környezettudatos magatartás kialakítása. A természet értékeiért tevékenykedő tudatos és felelős személyiség kialakítása.

2.2. Személyiségfejlesztést szolgáló tevékenységi rendszer

Iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze. A személyiségfejlesztést szolgáló tevékenységi rendszer fő területei a tanórai, valamint a tanórán és iskolán kívüli tevékenységek.

Tanórai tevékenység

A tanulói személyiség legfontosabb színtere a tanítási óra. A tanítási órán a legfontosabb tevékenység a tanítás-tanulási folyamat. A **tanítási-tanulási folyamat** során kiemelten fontosnak tartjuk a tanulók **motiválását**, a **tanulói aktivitás** biztosítását és a **differenciálást**.

A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük a tanulási kedvet, és ezt a tanulás végéig fenn is tartsuk, ösztönözzük az életen át tartó tanulásra!

A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók **tevékenykedtetését**, állandó aktivitását biztosítják. Törekszünk az **élményszerű**, tevékenységközpontú tanítás megvalósítására, az **IKT eszközök használatára**, alkalmazására.

Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon egy-egy tanuló fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. **Differenciált és kooperatív munkaformákkal** segítjük a **felzárkóztató** és **tehetséggondozó** munkát.

A tanórán kívüli tevékenységek:

- tanulmányi versenyek, előkészítők
- napközis foglalkozások

- szakkörök, tanórán kívüli foglalkozások a tanulók érdeklődésének megfelelően, illetve a pályaorientáció segítségére
- tanulmányi séták és kirándulások
- előadások, bemutatók, hangverseny, színház, múzeum, kiállítások és könyvtár látogatása a tananyaghoz kapcsolódóan, illetve a szabadidő hasznos eltöltésére
- részvétel az intézmény művészetoktatással kapcsolatos programjaiban
- ünnepi műsorokban való részvétel
- természetjárás
- játékos sportvetélkedők, sportköri foglalkozások

Az iskola kapcsolatot tart a városban működő közművelődési intézményekkel, lehetőség szerint részt vesz közös programok szervezésében.

3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

3.1. Az egészségnevelés célja

Az egészségnevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók egészségfejlesztési attitűdjének, magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék minden tagja képes legyen arra, hogy folyamatosan nyomon kövesse saját egészségi állapotát, érzékelje a belső és külső környezeti tényezők megváltozásából fakadó, az egészségi állapotot érintő hatásokat és ez által képessé váljon az egészség megőrzésére, illetve a veszélyeztető hatások csökkentésére.

Ebből adódóan az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében:

- Minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését.
- Személyi és tárgyi környezetével az iskola segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészségi állapotát javítják.
- Fel kell készíteni a gyerekeket, a fiatalokat arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani.
- Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tiszteletére is nevel.

3.2. Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai

- A tanulók rendelkezzenek korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal egészségük megőrzése és védelme érdekében.
- Tanulóinknak **bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat**, az egészségbarát viselkedésformákat.

- A tanulók az **életkoruknak megfelelő szinten** - a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében - foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel
  - a táplálkozás,
  - az alkohol, és kábítószer fogyasztás, dohányzás káros hatásai a szervezetre,
  - a családi és kortárskapcsolatok,
  - a környezet védelme,
  - az aktív életmód, a sport,
  - a személyes higiénia,
  - az elsősegély-nyújtás alapismeretei,
  - a szexuális fejlődés területén.

Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

Az **iskolai egészségnevelést** elsősorban a mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása szolgálja. Célunk, hogy minden tanuló minden nap vegyen részt valamilyen testmozgásban, a mozgás életformává váljon.

Ennek konkrét megvalósulási formái:

- heti 5 testnevelésóra
- sportköri, illetve tömegsport órák igény szerinti biztosítása
- tanórán kívüli játékos, egészségfejlesztő foglalkozások, szabadidős tevékenységek;
- a napköziben a délutáni program részeként tornatermi vagy udvari sportfoglalkozások;
- táncfoglalkozások;
- úszásoktatás;
- a **helyi tantervben** szereplő környezetismeret, természetismeret, biológia-egészségtan, testnevelés és sport, technika, életvitel és gyakorlat tantárgyak tananyagai;
- az ötödik - nyolcadik évfolyamon az **osztályfőnöki órák** tanóráin feldolgozott ismeretek;
- évente legalább egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó **projektnap** (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára;
- minden évben legalább egy alkalommal **játékos vetélkedő** az elsőtől negyedik évfolyamos osztályoknak az egészséges életmódra vonatkozó tudnivalókkal kapcsolatosan;
- lehetőség szerint minden évben osztályonként egy-egy gyalog- vagy kerékpártúra tervezése;
- **házi bajnokságok** (labdajátékok);
- az **iskolai egészségügyi szolgálat** (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele évente egy alkalommal elsőtől - nyolcadik évfolyamon egy-egy **óra** megtartásában;
- a tanulók egészségügyi és higiéniai **szűrővizsgálatának** megszervezése;
- szakemberek bevonásával (iskolaorvos, védőnő, pszichológus) a szülők részére szervezett felvilágosító, tájékoztató, problémafeltáró előadások szervezése.

3.3. Környezeti nevelés

Az ismeretek átadása mellett a környezeti nevelés főként személyiségfejlesztő feladat az értékrendszer és magatartás fejlesztésén keresztül. Ennek szellemében kívánjuk nevelni a ránk bízott gyermekeket, tanórai és tanórán kívüli tevékenységeinkkel fejleszteni kívánjuk a szülők és a város lakóinak környezettudatos magatartását is. A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

A környezeti nevelés célja, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.

Jövőképünk, hogy **környezettudatos állampolgárrá váljanak** tanítványaink.

Feladatok a környezeti nevelés területén

- Megalapozzuk a tanulóknak a környezettudatos magatartást, elősegítjük az ember, az épített és társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer, a környezetért felelős életvitel kialakítását.
- Tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a környezet zavartalan működését elősegítik.
- A tanulók életkorának megfelelő szinten, tanítási órán, osztályfőnöki órán és tanórán kívüli tevékenységek keretében foglalkozunk a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
  - a környezet fogalmával,
  - a földi rendszer egységével,
  - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
  - a környezetvédelem lehetőségeivel,
  - lakóhelyünk természeti értékeivel,
  - lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival.

Minden lehetőséget meg kell ragadnunk, hogy megfelelő módon diákjainkban egységes képet alakítsunk ki az őket körülvevő világról. Lehetőségeink:

- néhány **jeles nap** megünneplése, a naphoz kapcsolható programok, vetélkedők, kiállítások szervezése;
- **témanap, témahét** (természetvédelemmel, környezetvédelemmel),
- **projektek** (pl. vízvizsgálat, patakvizsgálat);
- séta, **kirándulás**, nyári tábor;
- gyalog- vagy kerékpártúra a környezeti értékek felfedezésére;
- **„látogatás”**: múzeum, állatkert, botanikus kert, nemzeti park, szennyvíztisztító, szeméttelép stb.;
- a környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos **versenyek**;

- „**akciók**”: hulladékgyűjtés, elhasznált elemek gyűjtése;
- „**zöldesítés**”: cserjék, fák ültetése, virágok kihelyezése, gondozása;
- tavaszi „nagytakarítás”;
- az osztálytermekben, folyosókon **tiszta környezet** kialakítása;
- **kiselőadások** tartása megfelelő szemléltető eszközökkel;
- környezetvédelmi cikkek, televíziós hírek feldolgozása, értékelése;
- **filmek** megtekintése;
- „környezetvédelmi őrjárat” szervezése a városban;
- **rendhagyó tanítási órák**.

Környezeti nevelés osztályfőnöki lehetőségei

A környezet megóvására, szépítésére, otthonossá tételére, igényes, gondos alakítására való nevelésen túl a mindennapi problémák felismerése, életmódminták elemzése, a megoldások keresése is kiváló lehetőséget nyújt az egyes tevékenységek során a közösségépítésre, a személyes kapcsolatok kialakítására, elmélyítésére. Az osztályfőnöki órák tervezése az osztályban tanító valamennyi dolgozó együttgondolkodását kívánja meg.

Nagyon fontos, hogy már alsó tagozaton is nagy hangsúlyt fektessünk a környezeti nevelésre, mivel ebben az életkorban a legfogékonyabbak a gyerekek. Az ebben a korban kialakított szokások, attitűdök jó alapjául szolgálhatnak a későbbi nevelő munkának.

Az iskola minden diákjának feladata, hogy **vigyázzon környezetére** és figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra. Ebben kiemelkedő feladata van az iskolai diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek

Munkánk az iskolai élet sok területére terjed ki. Szemléletet csak úgy lehet formálni, ha **minden tantárgyban és minden tanórai és iskolán kívüli tevékenységen, programon** törekszünk arra, hogy diákjaink ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem egységes egészként lássák a természetet, s benne az embert. Kiemelten fontos feladatunknak tartjuk, hogy a diákok szemléletén alakítsunk, környezet- és természetszeretetüket formáljuk, megszilárdítsuk. Így válhatnak a gyerekek majd tudatos környezetvédővé, a természetet féltő, óvó felnőttekké.

3.4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának iskolai terve

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók **ismerjék meg**

- a korszerű elsősegély elsajátításának jelentőségét, saját ténykedésük lehetséges életmentő értékét,
- az újraélesztés fogalmát és az időhatáraiból folyó emberi kötelezettséget,
- az alapvető életműködések biológiai lényegét és funkcionális anatómiai áttekintését,
- az alapvető életműködések legfőbb zavarait,
- az elsősegélynyújtás általános szabályait.

A tanulók **sajátítsák el**

- az életmentésre és elsősegély-nyújtásra irányuló készséget, hozzáállást,
- az alapvető életműködések zavarainak felismerését,
- az újraélesztés ABC-jéből az „A” és „B” betűkkel kapcsolatos teendőket,
- a legfontosabb egyéb elsősegély-nyújtási tudnivalókat,
- a segélyhívás helyes módját.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében

- az iskola kapcsolatot épít az Országos Mentőszolgálat helyi kirendeltségével, a Magyar Vöröskereszt helyi szervezetével;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe.

A tanítási órákon kívül elsősorban az iskolavédőnővel együttműködve szervezünk tanórán kívüli foglalkozásokat, tevékenységeket.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő - helyi tantervben szereplő tananyagokhoz kapcsolódó - tevékenységformák szolgálják:

Tantárgy	Elsősegély-nyújtási alapismeretek
osztályfőnöki	elsősegély-nyújtási ismeretek
biológia-egészségtan	rovarcsípések légúti akadály artériás és ütőeres vérzés sebellátás, törések ellátása stabil oldalfekvés
kémia	mérgeзések vegyszer okozta sérülések savmarás égési sérülések szénmonoxid mérgezés
fizika	égési sérülések forrázás
testnevelés és sport	magasból esés

3.5. Ökoiskola program - „Ökoiskola” címmel a fenntartható, környezettudatos fejlődésért

„A 21. században az emberiség életben maradásának feltétele a fenntartható társadalom megteremtése. Napjainkban nevelési, oktatási intézményeink egyik legfontosabb feladatává vált elősegíteni annak megvalósulását. A környezeti nevelésben gyökeredző, azt magába foglaló, ma még alakuló fenntarthatóság pedagógiája ennek lehetőségét hivatott megteremteni. A fenntarthatóság pedagógiája széles dimenziókat átfogva, egységben foglalja magába a bolygónk és az emberiség sorskérdéseivel. Fogalmában benne van az, hogy a nevelőnek neveltjeiben, a jövő polgáraiban, fokozott környezeti felelősséget kell ébresztenie. Ez eredményezi személyes felelősségük, elkötelezettségük erősödését és mélyülését.” (Bihariné dr. Krekó Ilona. [2009].)

Feladatok:

1. környezettudatos magatartás kialakítása
2. környezetkímélő, takarékos magatartás kialakítása,
3. fenntarthatóság beépítése a mindennapokba
4. az egészséges környezet iránti igény kialakítása
5. az egészséges életmód iránti igény kialakítása

Intézményi cél:

Kibővített intézményi vállalásokkal, a fenntarthatóság pedagógiájának magas szintű megvalósításával iskolánk továbbra is feleljen meg a 2020. szeptember 1-jétől elnyert Ökoiskola cím elvárásainak.

Feladat:

A gyermekek magatartásának, tudásának, attitűdjeinek, értékrendjének, érzelmi viszonyulásainak, szokásainak formálása. A megfelelő környezeti attitűd kialakítása, s fokozott környezeti felelősség ébresztése tanulóinkban. A megfelelő érzelmi viszonyulás és a környezetbarát tanulói szokásrend kialakítása. Egyéni tanulói magatartás és szokások változása érdekében a fenntartható élet etikájának elfogadtatása.

A fenntarthatóságra nevelés területén a pedagógiai munka változatos, korszerű pedagógiai eszközökkel történő végzése, a diákok igényeinek, felkészültségének figyelembe vételével. Az intézmény működtetése során is szükséges a fenntarthatóságra törekvés elveinek érvényesítése. Lehetőségeinkhez mérten mindent meg kell tenni, hogy működésünkkel a lehető legkevésbé terheljük, sőt ahol lehet, javítsuk és gazdagítsuk környezetünket.

A személyes felelősségvállaláson alapuló környezettudatos magatartási forma kialakítása. A természeti és épített környezet szeretetének és védelmének elfogadása. A hétköznapi környezeti problémák megismerése (ivóvíz, szemetelés, levegőszennyezés, talajszennyezés). Takarékoskodás, tudatos fogyasztás szemléletének kialakítása (víz, villany).

Az egészségneveléssel kapcsolatosan helyes magatartási minták adása, személyes példamutatással: felelősségvállalás, önkéntesség; egészségvédő lehetőségek bemutatása.

A megvalósításhoz szükség van a nevelőtestület minden tagjának alkotó közreműködésére, az intézmény nem pedagógus dolgozóinak példaadására, a szülők támogatására, a tanulók aktív közreműködésére, az együttműködő szakmai szervezetek szakmai támogatására.

Az eredményesség mutatói

Az ökoiskolai pályázat önértékelési táblázata alapján minden kritériumcsoport esetében elértük a cím elnyeréséhez szükséges pontszámot. Az első cél teljesült, következő feladatunk az ezt követő időszakban, hogy egy esetleges ökoiskolai monitoring vizsgálat eredménye alapján iskolánk megőrizze ezt a címet.

A diákok környezettudatos magatartásához kapcsolódó sikerkritériumok:

„1. A diákok környezettudatosan viselkednek az iskolában és az iskolán kívül is.

2. A diákok képesek a fenntarthatósággal kapcsolatos problémák komplex értelmezésére.

3. A diákok rendelkeznek a természeti, az épített, a társas-társadalmi környezettel kapcsolatos környezettudatos állampolgári magatartáshoz szükséges értékekkel, magatartásmintákkal, életviteli szokásokkal és ismeretekkel.

4. A diákok emberi kapcsolataira jellemző a tolerancia, az empátia és a másság elfogadása.

5. A diákok osztálytermen és tanórán kívül is foglalkoznak a fenntarthatósággal.

6. A diákok értéknek tekintik a biológiai, a társadalmi és a kulturális sokféleséget.

7. A diákok nem csak a környezeti problémákkal vannak tisztában, hanem ismerik a lehetséges megoldási módokat is.

8. A diákok ismerik közvetlen környezetük környezeti problémáit és értékeit.

9. A diákok képesek az élő természet tanulmányozására, annak károsítása nélkül.

10. A diákok képesek együttműködési és konfliktuskezelési technikák alkalmazására.

11. A diákok képesek a fenntarthatósággal kapcsolatos közös tevékenységeket együttműködve megvalósítani.

12. A diákok részt vesznek projekteken.

13. A diákok aktívan részt vesznek az iskolában a fenntarthatósággal kapcsolatos témanapokon, témaheteken.”

(Néder Katalin, Saly Erika, Dr. Szentpétery Lászlóné, [2014.]

Iskolánk a környezeti nevelés és az egészségnevelés terén rendelkezik már olyan hagyományokkal, melyek kifejezetten a környezeti nevelést és az egészséges életmódra nevelést szolgálják. További célul tűztük ki, hogy kialakítjuk tanulóinkban azokat az új környezettel kapcsolatos magatartási és életviteli mintákat, melynek során a társadalom környezetért felelős személyiségeivé válhatnak. Ennek céljából fontos biztosítanunk mindenki számára azt a lehetőséget, hogy elsajátíthassa a környezet megvédéséhez szükséges tudást, készséget, értékrendszert, pozitív érzelmi hozzáállást, elkötelezettséget. A környezeti nevelés élethosszig tartó folyamat, nemcsak az iskolában folyik, hanem az élet más színterein is (család, óvoda). Célunk olyan emberek nevelése, akik a természetes és a társadalmi környezet szépségeire nyitottak, ezeket tudják értékelni, majd a természettel harmonikusan tudnak együtt élni, életvitelüket harmonikusan tudják vezetni, ezért a nevelésnek a valóságos életben kell gyökereznie. A jövő problémái sok esetben még előre láthatatlanok, ezért fontos feladata a környezeti nevelésnek a kreativitás, az önálló ismeretszerzés és kritikus, problémamegoldó gondolkodás képességének kialakítása, fejlesztése.

A feladatok, célok megvalósítása érdekében intézményünk Ökoiskolai munkacsoportja minden tanévre, a tantestülettel, a diákönkormányzat és a szülők bevonásával elkészíti az Ökoiskola éves munkatervét.

4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Legfontosabb célunk

- olyan valódi közösséget formálni, amely képes a közös értékrendet kialakítani, elfogadni és eszerint működni;
- közös célt megfogalmazni és annak érdekében működni;
- az egyén véleményalkotó, vélemény-nyilvánító képességét fejleszteni;
- a másságot elfogadtatni, együtt érző, harmonikus embertársi kapcsolatokat kialakítani.

Intézményi szinten a közösségfejlesztés, közös összetartozásunk kihangsúlyozása fontos célunk. Közös összetartozásunkat hangsúlyozza az iskola, a város, a társadalom felé is a Széchenyi-kitűző és a Széchenyi-nyakkendő viselete iskolai és iskolán kívüli rendezvényeken. Szervezeti kultúránk átörökítése - tanulóink bevonása iskolánk hagyományos tevékenységeibe - összetartozás jelképei (kitűző, nyakkendő) iskolánk hagyományainak őrzése, átörökítése fontos küldetésünk.

Ennek része, az első osztályosok diákká avatása, amikor az un. Széchenyi-héten az ötödikes tanulók diákká avatják az elsősöket, akik megkapják az iskolánk logójával díszített Széchenyi-kitűzőt, amely jelképezi a közösséghez való tartozást. Szintén a Széchenyi-hét keretében az ötödik osztályos tanulók iskolánk emblémájával díszített egyen nyakkendőt vesznek át a végzős tanulóktól ünnepélyes keretek között, melyet az iskolai, városi rendezvényeken kívül nyolcadik osztály végén, a ballagáson is viselhetnek majd. A tanévenként ismétlődő ünnepélyeink,

évfordulókhoz kapcsolódó megemlékezéseink, rendezvényeink, a tudatosan kialakított szokások, jelképek: kitűző, nyakkendő, erősítik az iskolához tartozást.

4.1. A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos általános feladataink:

- A különféle iskolai **tanulói közösségek megszervezése**, nevelői irányítása: az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek **kialakítása**, valamint ezek **életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése**.
- A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében: a tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz.
- Az önkormányzás képességének kialakítása: a tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy **nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni**, a cél eléréseért **összehangolt módon tevékenykedjenek**, illetve az elvégzett munkát **értékelni tudják**.
- A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása: a tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési **normák**, formai **keretek** és tevékenységek rendszeressé válásának **kialakítása**, ápolása
- A **szociális kompetenciák** célirányos **fejlesztése**: a projektmódszer, a **kooperatív technikák** nagyobb arányú **alkalmazása** a tanulók társas kapcsolataira is hatást gyakorol.

A közösségfejlesztés fő területei

- tanítási órák
- osztályfőnöki órák;
- a tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek;
- diákönkormányzati munka;
- azonos érdeklődés alapján szerveződő csoportok.

A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztés

Az iskolai nevelés - oktatás elsődleges kerete az **osztály**. Közösséggé formálása több éven át tartó pedagógiai folyamat, amelyet az iskola valamennyi dolgozója közösen, egymást erősítve végzi, és amelyben meghatározó szerepe van az **osztályfőnöknek**.

Feladatai:

- a tanulókkal szemben támasztott **elvárások pontos, egyértelmű ismertetése, értelmezése** (célok kitűzése; az iskolai élet szabályainak ismertetése, betartatása stb.);
- a felmerülő problémák megoldási lehetőségeinek közös megbeszélése a lehető legnagyobb csoportaktivitással, véleményalkotó, **véleménynyilvánító képesség kialakítása**;
- oldott légkör megteremtése, amelyben a tanulók őszintén és nyíltan merik elmondani érzéseiket önmaguk és mások viselkedéséről;

- **segítségnyújtás a konfliktushelyzetek megoldásában;**
- **személyes példamutatás;**
- diákvezetők nevelése, munkájuk segítése;
- jutalmazás és büntetés alkalmazása;
- a másság elfogadása és elfogadtatása.

A közösségfejlesztés szempontjából fontos az osztályban tanító tanárok **összhangja**. Ezért törekedni kell arra, hogy a nevelők **azonos értékrendet** képviseljenek, megbeszéljék egy-egy adott osztály problémáit, egységesen lépjenek fel az eredményes és hatékony munka érdekében.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat az egyes **pedagógusok** az alábbi módon **segítik**:

- segítse a tanulók kezdeményezéseit,
- járuljon hozzá a közvetlen tapasztalatszerzéshez,
- biztosítson elegendő lehetőséget a közösségi cselekvések kialakításának/fejlesztésének segítésére,
- alapozza meg a nemzettudatot, mélyítse el a nemzeti önismeretet, a hazaszeretetet,
- ösztönözzön a szűkebb és tágabb környezet hagyományainak feltárására, ápolására, késztesse az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységre,
- tegye képessé a tanulót a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére,
- alakítsa ki a tanulóban a környezet ismeretén és személyes felelősségén alapuló környezetkímélő magatartást egyéni és a környezeti szinten egyaránt
- irányítsa a tanulót arra, hogy az önálló ismeretszerzés, véleményformálás- és kifejezés, a vélemények, érvek kifejtésének, értelmezésének, megvédésének a képességei álljanak kommunikációja középpontjában,
- fejlessze a tanulóban az **új információs rendszerben való eligazodás**, valamint annak kritikai módon való használatának képességét,
- fejlessze a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti **elfogadó és segítőkész magatartást**,
- az alkalmazott változatos munkaformák erősítsék a közösségért és az egymásért való **felelősség** érzését,
- tudatosan szervezze a tanulók **együttnevelését**.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos közös feladataink:

Törekedjünk arra, hogy minden **tanuló**:

- **ismerje meg azokat a társas együttélés alapvető szabályait**, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek,
- **megismerje** népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, **nemzeti kultúránk** nagy múltú **értékeit**,

- **legyen nyitott**, megértő a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások; **a másság iránt**, becsülje meg ezeket,
- váljon érzékeny környezete állapota iránt,
- **kapcsolódjon be közvetlen környezete értékeinek megőrzésébe**, gyarapításába, életmódjában a **természet tisztelete**, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére törekvés váljon meghatározóvá,
- szerezzen személyes tapasztalatokat az **együttműködés**, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén,
- tanulóink tudjanak társaikkal és a felnőttekkel is szabatosan kommunikálni,
- az önálló, felnőtt életében képes legyen életmódjára vonatkozóan helyes döntéseket hozni kialakítani,
- kapjon kellő mélységű támogatást a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzéséhez,
- legyen képes önellenőrzésre, **egymás segítésére** és segítő szándékú ellenőrzésére,
- tevékenysége erősítse a közösséghez való **kötődést**.

4.2. A közösségformálás színterei

A tanórákon kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek

Az iskola - a **tanórai foglalkozások** mellett - a tanulók érdeklődése, igényei, szükségletei szerint egyéb **tanórán kívüli foglalkozásokat** szervez:

- Napközi és tanulószoba
- Felzárkóztató, fejlesztő, tehetséggondozó foglalkozások
- Szakkörök
- Versenyek, vetélkedők, bemutatók
- Iskolai sportkörök, tömegsport foglalkozások
- Iskolai énekkar
- Iskolai könyvtár
- Hagyományőrző tevékenységek, iskolai ünnepségek, megemlékezések

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltését szolgálják a **szabadidős foglalkozások**:

- **Kirándulások, túrák, helytörténeti séták**, amelyek az együttes élményen túl lehetőséget teremtenek nemzeti értékeink jobb megismerésére, megbecsülésére; a természet iránti tisztelet, a környezet iránti felelősség érzésének felkeltésére.
- A Nemzeti összetartozás - **Határtalanul** programok - tanulmányi kirándulás, Erzsébet tábor, témanap, bemutató kiállítás - hozzájárulnak a tanulók magyarságtudatának fejlesztéséhez, a külföldi magyarokkal való kapcsolattartás igényéhez. (Nyertes pályázat esetén.)

- A **kiállításokon, színházi-, zenei-, irodalmi programokon**, táncos rendezvényeken való részvétel az esztétikai nevelés mellett szolgálja a kulturált megjelenés, viselkedés normáinak elsajátítását, gyakorlását.
- A közös **sportprogramok** előmozdítják az egészséges életmód szokásrendszerének kialakítását.
- Az **együttes szereplésekre való felkészülések** olyan képességek megmutatására is lehetőséget teremtenek, amelyekre a tanítási órák keretében nincs lehetőség. E feladatok kiváló terepet jelentenek a közösséggel szembeni felelősség átérzésének elmélyítésére.

A tanórán kívüli foglalkozások és szabadidős tevékenységek közösségfejlesztési feladatai:

- a közös munka során az **önismeret elmélyítése**, az önfegyelem fejlesztése, az együttműködés megalapozása, fejlesztése,
- **szociális kompetenciák** fejlesztése, hogy a gyerekek kapcsolataikat alakítani tudják,
- a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a **közösséghez való tartozás érzését**,
- a sokoldalú és változatos foglalkozások járuljanak hozzá a **közösségi magatartás** erősítéséhez.

A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

A diákönkormányzatok a tanulók irányító, önszervező közösségei, melynek keretében a tanulók a pedagógus irányítóval (vagy pedagógus közösséggel) együtt, saját fejlettségüknek megfelelő szinten önállóan intézik saját ügyeiket.

Feladat:

- olyan közös érdekeken alapuló **közös és konkrét célok kijelölése**, amelyek nem sértik az egyéni érdekeket, azokkal összhangban vannak,
- a kialakított, **meglévő vagy hagyományokon alapuló közösségi munkálatok**, közösségépítő tevékenységek fejlesztése,
- a régi tevékenységek mellett **új hagyományok teremtése**,
- olyan tevékenységek szervezése, amelyek értékes esztétikai élményeket keltenek a közösség tagjaiban és ezzel erősödik, fejlődik maga a közösség,
- a közösség iránti **felelősségérzet (felelősségtudat) kialakítása**, fejlesztése,
- a közösség érdekeit szolgáló, **cselekvésre készítő tevékenységek szervezése**,
- **olyan közösség kialakítása, fejlesztése**, amely büszke saját közösségének sikereire, értékeli más közösségektől megkülönböztető tulajdonságait.

5. A pedagógusok intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok nevelő-oktató munkájukat munkaköri leírásuknak megfelelően végzik. A munkaköri leírások a szervezeti és működési szabályzat mellékletét képezik.

A **pedagógusok** legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban foglaljuk össze:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- osztályozó, különbözeti és egyéb vizsgák, mérések lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása megbízás alapján,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken jogszabályban rögzített mértékig,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részt venni a tanított tantárgy feladatait összefogó munkaközösségek munkájában, a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az intézményvezető által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása.

Az **osztályfőnökök** legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban foglaljuk össze:

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit.
- Segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját.
- Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.

- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket.
- Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
- Figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére.

6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek

Intézményünk egyik legfontosabb célkitűzése, hogy oktató-nevelő munkánk eredményeként **minden tanuló teljesítsen képességei szerint**, tanulmányi eredménye **érje el képességei maximumát**, váljék erkölcsi normakövető, **harmonikus személyiséggé**. Munkánk során kiemelten kezeljük

- a sajátos nevelési igényű;
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
- a kiemelten tehetséges;
- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyéni fejlesztését.

6.1. Sajátos nevelési igényű (SNI) tanulókkal való foglalkozás

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, teljesen vagy részlegesen integrált formában folyik. A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását hatékonyan elősegíti ez a nevelési-oktatási forma.

Az osztályfőnökök és osztálytanítók, szaktanárok feladata az SNI tanulók integrálási folyamatában, hogy olyan légkört alakítsanak ki az osztályban, amely elfogadó magatartást tanúsít. Fontos a szülőkkel, családdal való rendszeres kapcsolattartás, a problémák megbeszélése, a gondok együttes megoldása.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet módosításáról szóló, valamint az egyes oktatási tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról irányelve alapján szervezzük meg, melynek szabályozói a többségi pedagógusra és a gyógypedagógusra egyaránt vonatkoznak:

- A többségi pedagógus a tananyag feldolgozásánál adaptálja a tantárgyi tartalmakat, egyéni fejlesztési tervet készít, ami alapján egyéni haladási ütemet biztosít az individuális módszerek, technikák alkalmazása mellett, értékelésébe beépíti a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat, együttműködik a gyógypedagógussal.
- A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl a (fogyatékoságuk típusának megfelelő szakképzettséggel rendelkező) gyógypedagógus vezetésével - rehabilitációs, rehabilitációs ellátásban részesülnek, ami egyéni fejlesztési terv alapján valósul meg (20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet). A gyógypedagógus javaslatot tesz a speciális környezet kialakítására, segédeszközök használatára, módszerek, módszerkombinációk alkalmazására. Segíti a befogadó pedagógust az egyéni értékelés kialakításában, a tanuló önmagához mért fejlődésének megítélésében.

- Az EMMI rendelet kiegészítése alapján: „A sajátos nevelési igényű tanuló részére, a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az intézményvezető a tanuló egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó egyéni előrehaladású nevelést és oktatást engedélyez. Az engedélyben meg kell határozni, melyik tárgyból, melyik évfolyam utolsó tanítási napjáig kell a tanulónak a tanulmányi követelményeket teljesítenie. Az egyéni továbbhaladás - valamennyi vagy egyes tantárgyakból - különböző évfolyamokig, de legkésőbb - az e bekezdésben foglalt kivétellel - a negyedik évfolyam végéig tarthat. A súlyos és halmozottan fogyatékos tanuló esetében az egyéni előrehaladású nevelés és oktatás a fejlesztő nevelés-oktatás teljes időtartamára engedélyezhető.”
- A rehabilitációs tevékenységünket TEAM munkában kialakított és szervezett folyamatban kell megvalósítanunk. A team munkában a gyógypedagógusok és a tanulót oktató pedagógusok vesznek részt.

Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait.

A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztéséhez biztosított feltételek:

- A fogyatékoság típusához igazodó szakképzettségű gyógypedagógus alkalmazása. Amennyiben a személyi feltételeink hiányosak, utazó gyógypedagógiai szolgáltatást igénylünk az arra kijelölt intézménytől.
- Biztosítjuk a sajátos nevelési igény szerinti környezetet, tárgyi feltételeket.
- A rendelet 139. § értelmében: „(1) A nevelési-oktatási intézmény az együttnevelést segítő pedagógus közreműködésével a sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló fejlesztéséhez egyéni fejlesztési tervet készít, és évente legalább egy alkalommal rögzíti a fejlesztés eredményét. Az egyéni fejlesztési terv tartalmáról és a fejlesztés eredményéről a szülőt tájékoztatni kell. (2) A nevelési-oktatási intézmény a többi tanulóval együtt oktatott tanuló egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációját központilag kiadott egyéni fejlődési lapon dokumentálja.”
- A köznevelés ezen területre vonatkozó szabályozóinak maradéktalan megvalósítása: a 2011.évi CXC törvény, annak 6.sz melléklet, ami a finanszírozott heti foglalkoztatási időkeretet határozza meg, a 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet, annak 2.sz. melléklete, ami a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvét tartalmazza, valamint az 1.számú melléklet a 15/2013. (II.26) EMMI rendelethez, amely a SZAKÉRTŐI VÉLEMÉNY IRÁNTI KÉRELEM lapot tartalmazza.
- a fogyatékoság típusának megfelelő tanmenetek, tankönyvek, tanulási segédletek,
- a tanulók képességének megfelelő differenciált foglalkoztatás,
- a fogyatékos tanulók esetében speciális értékelési formák alkalmazása,

- a fogyatékosági típushoz alkalmazkodó, tanulást, életvitelt segítő technikai, illetve egyéb eszközök használatának beépítése a tanítási, tanulási, életviteli folyamatokba
- a csoportalakításnál alkalmazzuk a fogyatékosági típusnak megfelelően szabályozott létszámszámítást
- számítógépek fejlesztő programokkal.

Az SNI tanulók fejlesztésének alapelvei:

- a fejlesztés mind a tanórán, mind a rehabilitációs foglalkoztatásban a tanuló speciális szükségleteinek, egyéni teherbíró képességének figyelembe vételével történjen
- az egész személyiség figyelembe vételével, találjuk meg azt az egyéni segítséget, valamint fejlesztési utat, amely a tanuló életkorához, képességeihez és személyiségéhez igazodik
- igyekszünk megelőzni közös munkával az állapot súlyosbodását, másodlagos sérülések kialakulását
- a fejlesztés során egy időben legyen jelen a többszoros érzékelésen alapuló tapasztalatszerzés, a cselekvésbe ágyazott megismerés és a céltudatosan adaptált tananyagtartalom
- az iskolai élet minden területén mindig következetesek legyünk
- egy-egy funkció stabilizálódása érdekében folyamatos gyakorlást kell biztosítanunk
- motiváltság, együttműködés lényeges a folyamatban
- a légkör jó hangulatú, életkorhoz igazított és kreatív legyen
- meghatározó a tanuló éppen aktuális állapota, energiaszintje
- fontos a rendszeresség, tréningyszerűség
- a sérülttel szemben gyakorolt elfogadó magatartás mellett fontos a személyes kapcsolat kialakítása is
- a tudás elsajátítása során apró, jól átgondolt didaktikai lépésekhez igazodó feladatadás történjen, legyen elegendő idő a gyakorlásra, a feladatmegoldásra
- kerüljük a gépies, unalmas gyakoroltatást, behatárolhatóság, rend és következetes pozitív megerősítés veszi körül a tanulót, többször, változatos formában, rövid ideig erősítjük ugyanazt a képzetet,
- nevelőink empátiás képességükkel törekednek arra, hogy behelyezkedjenek a sérült tanuló nézőpontjába,
- a fejlesztés mindig két irányú: egyrészt a preventív képességfejlesztéssel erősítjük meg a gyengén működő funkciókat, másrészt alkalmat teremtünk a tanuló önmegvalósítására,
- értékei bemutatására kreatív tevékenységekkel, ami a személyiség egyensúlyának kialakításában döntő,
- a hiányokat, korlátokat, a teljesítmény gyengeségeit egynek tekintjük a tanuló tulajdonságai között: nem hangsúlyozva negatívan azt,
- a tanuló meglévő képességeire, erősségeire alapozunk, építünk

- a teljesítményről pontos, érthető és konkrét visszajelzést adjunk minden esetben a tanuló felé, reális önkép, önértékelés kialakítására törekszünk
- rendkívül fontos a szülővel, a családdal való kapcsolatfelvétel, együttműködés, a bizalomkiépítése.

A fejlesztés **célja** minden esetben:

- az akadályozottságra irányuló korrigálás, valamint a sérült funkciók-fejlesztése,
- a hátrányok leküzdésével az esélyegyenlőség lehetőségének megteremtése,
- a társadalmi beilleszkedés megsegítése,
- autonóm személyiség kialakítása.

A fejlesztés sohasem hiánypótlás, korrepetálás.

A célok elérése érdekében az alábbi cselekvési elgondolásoknak kell megvalósulnia:

- Szükséges, hogy minden nevelő ismerje az egyes tanulók szakértői bizottság által kiállított szakvéleményében foglalt fejlesztési területeket, amelyek kijelölik, hogy milyen irányban haladjon a gyermek megsegítése.
- A pedagógus törekedjen az inkluzivitásra, melynek érdekében az óra anyagához, a módszerekhez, eszközökhöz adaptálja az SNI tanuló-tantárgyi haladását. A módszerek megválasztása során kiemelt szerepet kap az egyéni megsegítés, a differenciálás, speciális értékelési szabályzat.
- A környezet feltételeinek biztosítása.
- Eszköztár bővítése.
- Speciális témájú képzések, önképzések.
- Együttműködés a tanulás folyamatában (tanuló, szülő, pedagógus, gyógypedagógus, iskolavezetés)
- Együttműködés a külső kapcsolati rendszerben. (fenntartó, üzemeltető, Pedagógiai Szakszolgálatok, szociális háló...)
- Az egyéni igényekhez igazodó foglalkoztatás megvalósulása érdekében rugalmas szervezeti kereteket alakítunk ki.

6.2. A beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel, magatartási, rendellenességgel küzdő tanulókkal való foglalkozás

A tanulási nehézség, magatartási, beilleszkedési nehézség oka, megjelenési formája sokszínű. A megsegítés érdekében fontos a pontos, korai diagnózis megállapítása. Ennek érdekében értékelési módszereink legyenek sokszínűek, változatosak. El kell tudnunk határolni ezt a populációt a tanulási gyengeséggel küzdő gyermekektől, valamint a neveltetés hiányosságaival küzdőktől, a magatartási,

beilleszkedési problémákkal küzdő tanulóinktól, mert ez pedagógiai tevékenységünket, stratégiai lépéseinket jelentősen befolyásolja.

A tanulási nehézséggel küzdő, tanulók fejlesztését segítő tevékenységek:

- ismerjük meg és tudjuk kezelni a részképesség-zavar tünet együttesét;
- a differenciálás módszertanát alkalmazzuk a tanórán;
- a tanórán kívül fejlesztő foglalkoztatásban részesítjük őket, megfelelő szakemberek biztosításával, módszerek alkalmazásával
- magatartásunkat minden esetben a pozitív diszkrimináció hatja át
- a tanuló értékelésekor alkalmazzuk a szakértői vélemény ajánlásait, az intézményvezető által kiadott határozatot; a dokumentumainkban megfogalmazott értékelési szabályzatokat, a fejlesztő szakember javaslatait
- tanítási folyamatainkban a meglévő képességekre, tudásra építünk, mely mellett mindig biztosítjuk a fejlődésben lemaradt képességek fejlesztését
- alaposan megismerjük az érintett tanulók képességprofilját
- a fejlődés mértékét mindig önmagukhoz mérjük, magunk előtt látva az elérendő célokat
- a tanulóval szemben teljesíthető, reális követelményeket támasszunk
- a fejlődés érdekében szakmaközi együttműködést valósítunk meg
- a szülőkkal való együttműködés nélkülözhetetlen tartsunk rendszeres kapcsolatot.

6.3. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetség az egyik legnagyobb emberi érték, melyet óvnunk és gyarapítanunk kell. A tehetség kibontakoztatását serkenti a megfelelő létkör megteremtése, a motiváció, a pedagógus ösztönző attitűdje, a bizalom, a megfelelő szervezeti strukturáltság, a játékoság, az értékelés késleltetése. A **tehetséggondozás** mind a tanórák, mind a tanórán kívüli foglalkozások feladata.

Tanórákon:

- **egyéni képességekhez igazodó** tanórai tanulás megszervezése,
- **differenciált csoportbontás**, nívócsoportos oktatás,
- **emelt óraszámú** oktatás,

Tanórán kívüli foglalkozások:

- **tehetséggondozó szakkörök** szervezése,
- **tanulmányi versenyek**, ezekre **előkészítő** foglalkozások,
- levelező versenyeken való részvétel,
- a középiskolai **továbbtanulás irányítása, segítése**,
- napközi és tanulószobai foglalkozások,
- felvételi **előkészítők**,

- iskolai **sportkör**, tömegsport foglalkozások,
- **kapcsolat** a városi művelődési intézményekkel,
- kapcsolat sportegyesületekkel,
- egyéb szabadidős tevékenységek, foglalkozások.

Az idegen nyelveket (angol, német) 5. évfolyamtól csoportbontásban, 8.osztályban emelt óraszámokban oktatjuk. Célunk minél több tanulót eljuttatni 8. osztály végére az alapfokú nyelvvizsga szintjéig.

Tanulóinknak **házi versenyeken** is biztosítjuk a megmérettetés lehetőségét. Biztatjuk és felkészítjük őket a területi, országos versenyeken, vetélkedőkön való részvételre. Támogatjuk a levelező versenyeken való részvételt. Az elért **eredmények publikálásával** ösztönözzük a többi tehetséges tanulót is a megmérettetés vállalására.

Fontosnak tekintjük a **művészeti tevékenységekhez** kapcsolódó tehetség felismerését, és a kibontakoztatásának biztosítását. A szabadidős (rajz, tánc, zene, ének) foglalkozásaink lehetőséget nyújtanak erre.

A tehetséggondozó tevékenységek egymásra épülnek: tanulóink a tanórákon kialakított biztos tudásra építve tanórán kívüli foglalkozásokon gyarapítják tudásukat, szaktárgyi versenyeken elért szép eredményeik bizonyítják tehetséggondozásunk eredményeit.

6.4. Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek

Egyre nő azon gyermekek száma, akik fejlődését a család anyagi, szociális vagy pszichés problémái hátráltatják, akiknél ennek már érzékelhető következményeit tapasztaljuk. Ezért is vált szükségessé, hogy a tantestület külön is végiggondolja az egyéni különbségekre alapozott nevelés kialakítását, rendszerbe foglalja azokat a tevékenységi formákat, amelyekkel - miután feltérképezte a helyzetet és a problémákat felismerte - enyhíteni tud a szociális hátrányokkal küzdők sorsán. Célunk az esélyteremtést támogató lépések, szolgáltatások megvalósítása, hátrányok kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása. A szocializációs nehézségekkel küzdő tanulókkal kapcsolatos tevékenységek:

- megismerjük a gyermekek családi hátterét, szociális körülményeit;
- a probléma megoldásába bevonjuk a gyermek szüleit;
- mélységében kell ismerni, alkalmazni a szocializációs tanulási folyamatokat;
- a közösségi élet minden helyzetében világos, egyértelmű, egyszerű szabályokat kell megfogalmazni, betartatni;
- a szocializációs folyamat megtanulásához hosszabb, rövidebb idő szükséges, érzelmi, akarati élet, támogató szülői háttér befolyásolja, ezért fejlődése nem mindig egyenes ívű, egyéni bánásmódot igényel, az értékelésük összességében történik, a pozitív elemek kiemelésével;
- a közösségükbe való beilleszkedésük mérőeszköze a szociometriai mérés lehet, mely megmutatja a közösségben elfoglalt helyüket, szerepüket;

- az érintett tanulók fejlődése szempontjából fontosak a pedagógusok nevelési attitűdjei, a verbális, nonverbális kommunikációjuk, személyiségük, példaadásuk, konfliktuskezelési stratégiájuk, problémamegoldó képességük;
- kiemelkedő fontosságúnak tartjuk a megfelelő magatartásmódok kialakításában, illetve a magatartási problémák kezelésében a pedagógusok személyes hatását, személyiségük közvetlen befolyását és azt a viszonyt, amelyet a tanulókkal kialakítanak;
- a tanulóval való egyéni bánásmód, beszélgetések, személyre szabott, nevelő szándékú feladatok adása;
- békéltető, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával;
- a tanuló problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzeteiben bizalommal fordulhat tanítójához, tanáraihoz;
- pozitív énkép kialakulásának támogatásával;
- az egy osztályban tanítók együttműködésével, egységes nevelési elvek alkalmazásával;
- az osztályközösség segítő erejének mozgósításával;
- szükség lehet az ifjúságvédelmi felelőssel való együttműködés kialakítására
- együttműködő, hatékony, tevékeny kapcsolat a Családsegítő Szolgálat munkatársaival;
- súlyosabb esetben pszichológus, illetve más külső szakember segítségének kérésével, igénybevételével;
- tájékoztató előadások a fiatalok káros szenvedélyeiről;
- a nevelőtestület konzultációja a devianciáról, a rehabilitációs tevékenységről (nevelési értekezlet, belső továbbképzés).

A pedagógus munkáját csak a kölcsönös bizalom, tapintat, a személyiségjogok tiszteletben tartásával végezheti, főleg olyan kérdésekben, amelyek a tanuló alapvető személyiségjegyeit érintik.

Esélyteremtés a tanulásban:

- a tanulás megszerettetése, a **tudni vágyás erősítése**,
- folyamatos, **motivált tanulási szituációk megteremtésével**, differenciált munkáltatással, **egyéni értékelő rendszerrel**,
- egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés,
- célirányos tanulás-szervezési eljárások alkalmazása,
- **kooperatív tanítási, tanulási technikák** alkalmazása,
- projektoktatás,
- **tevékenységközpontú** pedagógiák,
- általános és speciális **tanulási módszerek**, technikák megismertetése a tanulókkal, valamint a **szülők bevonása** a helyes módszerek elsajátítása, az otthoni foglalkozás érdekében,
- **korrepetálás**, kompenzáló nevelés, fejlesztés, terápia

- egyéni bánásmód, differenciált képességfejlesztő foglalkozások biztosítása
- **kulcskompetenciákat fejlesztő programelemeket** alkalmazása a tanórákon és a tanórákon kívül,
- a tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitágítása **IKT eszközhasználattal**,
- kezdeményezzük, javasoljuk a szülőnek, illetve a tanulónak a napközis, a tanulószobai foglalkozások igénybevételét,
- tanórán kívüli programok és **szabadidős tevékenységek**,
- **pályaorientációs tevékenység**, felkészítés a továbbtanulásra.

6.5. Gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok

A gyermeknek alapvetően lakóhelyén, családi környezetében élve kell hozzájutnia a személyiségállapotának és életkorának megfelelő oktatási lehetőségekhez, illetve a gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz.

A gyermekvédelmi tevékenység célja a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók családi és iskolai háttérének kezelése, esélyteremtés, az iskolaközösség tanulóinak gyermekvédelmi prevenciója, a gyermekek személyiségének fejlesztése, a szociális hátrányok leküzdése, a veszélyeztetettség megfelelő kezelése. Mindezekhez elengedhetetlen feltétel a szülők, az iskola dolgozóinak és a gyermekvédelemmel foglalkozó szervek **együttműködése**.

Feladatok

- ingyenes tankönyv biztosítása
- ingyenes étkezés biztosítása
- napközis foglalkozás biztosítása a rászorulóknak részére
- fel kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók problémáit
- meg kell keresni a problémák okait
- lehetőség szerint segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához
- jelezni kell a problémát a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szakembereinek
- a törvényi változásoknak megfelelően kezelni kell az igazolatlan mulasztásokat

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálattal
- Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal
- Polgármesteri Hivatallal
- gyermekorvossal, iskolai védőnővel

Felvilágosító munkánk a következő területeket érinti a családokban megjelenő nevelési gondok enyhítésére:

- **Életvezetési minták** nyújtása, hogy tanulóink

- megismerhessék önmagukat és társaikat, megtanulhassák a csoportszerveződés és a csoportmunka alapjait,
  - tájékozódjanak a környezetükben, szerezzenek ismereteket a társas kapcsolatokról,
  - megbizonyosodhassanak az egészséges és biztonságos élet értékeiről,
  - jártasságot szerezzenek a veszélyhelyzetek felismerésében,
  - fedezzék fel önmaguk megvédésének lehetőségeit és felelősségét.
- **A testi egészség érdekében**
    - az egészség és az élet védelmét alapértékké kell tenni valamennyi tantárgy oktatásában,
    - meg kell ismertetnünk tanulóinkkal a **prevenció**, mint az egészség megőrzésének leglényegesebb elemének jelentőségét,
    - ki kell alakítanunk a **helyes életviteli szokásokat**,
    - az egészséges élet mintáinak tanításával be kell mutatnunk a testi egészséget leginkább veszélyeztető rizikófaktorokat.
  - **A mentális egészség érdekében**
    - el kell sajátítaniuk az alkotó és kritikus gondolkodás, a döntéshozatal lépéseit,
    - gyakorolni kell az **alapvető kommunikációs formákat**,
    - meg kell tanulniuk levezetni érzelmi feszültségeiket, **kezelní a stressz-helyzeteket**,
    - el kell igazodniuk kapcsolatrendszerükben,
    - ki kell alakítaniuk magabiztos fellépésüket, önbizalmukat, hogy ellen tudjanak állni, **nemet tudjanak mondani a negatív befolyásolásnak**,
    - határozott célok megfogalmazását követően képesek legyenek azok megvalósítására, törekedjenek az egészséges és boldog életvitelre.

7.A tanulók iskolai döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulók és tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére az iskolában diákönkormányzat működik. A diákönkormányzat az iskola nevelési-oktatási célkitűzéseinek megvalósítását az életkori sajátosságok figyelembevételével, sajátos eszközökkel, a tanulói aktivitás és öntevékenység fejlesztésével segíti.

A diákönkormányzat szervezet tevékenységét saját szervezeti és működési szabályzata szerint alakítja.

Tevékenysége során közreműködik a kulturális- és sportélet megszervezésében és a tanulóközösség érdekképviselőjében, gyakorolja a tanulóközösség és saját jogosítványait, melyet a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 48. §-a és a 20/2012.(VIII.31.) EMM rendelet 120. §-a számára biztosít.

A diákönkormányzat munkáját segítő nevelőt a nevelőtestület javaslata alapján az intézményvezető bízza meg. A diákönkormányzatot az intézményvezetéssel, a nevelőtestülettel, illetve a szülői

szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzatot segítő pedagógus képviseli.

Az iskola vezetőségének tagja a diákönkormányzat pedagógus képviselője.

A diákönkormányzat pedagógus segítője tájékoztatási és beszámolási kötelezettséggel tartozik az iskolavezetés és a nevelőtestület felé.

8. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának formái

Az intézményvezetés és a nevelőtestület együttműködése

A nevelőtestület különböző közösségeinek együttműködése az intézményvezető segítségével a megbízott pedagógus vezetők, illetve a választott képviselők útján valósul meg.

Az együttműködés fórumai:

- az intézményvezető ülései,
- az iskolavezetőség ülései,
- a különböző értekezletek,
- megbeszélések,

Az intézményvezetés az aktuális feladatokról a nevelői helyiségben elhelyezett **hirdetőtáblán, írásbeli tájékoztatókon, emailen** keresztül értesíti a nevelőket.

Az iskolavezetőség tagjai az iskolavezetőség ülései után tájékoztatják az irányításuk alá tartozó pedagógusokat az ülés döntéseiről, határozatairól, ill. az irányításuk alá tartozó pedagógusok kérdéseit, véleményét, javaslatait közvetítik az intézményvezető, az iskolavezetőség felé.

A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy munkaközösség vezetőjük, illetve választott képviselőik útján közölhetik az intézményvezetővel, az iskola vezetőségével.

A szakmai munkaközösségek együttműködése

Az iskolában tevékenykedő szakmai munkaközösségek folyamatos együttműködéséért és kapcsolattartásáért a szakmai munkaközösségek vezetői felelősek. A szakmai munkaközösség vezetőjét a munkaközösség tagjainak javaslata alapján az intézményvezető bízza meg.

A szakmai munkaközösségek vezetői a munkaközösség éves munkatervének összeállítása előtt közös megbeszélésen egyeztetik az adott tanévre tervezett feladataikat, különös tekintettel a szakmai munka területeire. A szakmai munkaközösségek vezetői az iskolavezetőség ülésein rendszeresen tájékoztatják egymást a munkaközösségek tevékenységéről, aktuális feladatairól, a munkaközösségeken belüli ellenőrzések, értékelések eredményeiről.

A nevelők és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az intézményvezető, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az intézményvezető legalább évente egyszer a diákközségi gyűlésen, és folyamatosan a faliújságon,
- a diákönkormányzat vezetője a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és az iskola faliújságján keresztül,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

A tanulót és a **tanuló szüleit** a tanuló fejlődéséről, **egyéni haladásáról** az osztálytanítók, osztályfőnökök, a szaktanárok **folyamatosan** (szóban, vagy Krétán keresztül)-**tájékoztatják**.

A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében - szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján - az intézményvezetéshez, az osztályfőnökökhöz, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz fordulhatnak. A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az intézményvezetéssel, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

A nevelők és a szülők kapcsolattartása és együttműködése

Az eredményes nevelő-oktató munka, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség koordinált, aktív együttműködése.

Az együttműködés fontos feltétele, hogy a partnerek ismerjék alaposan az iskola nevelési programját, különösen az itt folyó nevelő-oktató munka alapelveit, céljait, feladatait, eszközeit és eljárásait határozza meg. Ez adhatja meg a tartalmát az együttműködésnek.

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az intézményvezető és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az intézményvezető legalább félévente egyszer a szülői szervezet iskolai vezetőségének ülésén vagy az iskolai szintű értekezleten,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

- egyéni megbeszélések
- családlátogatás
- szülői értekezlet
- fogadóóra
- írásbeli tájékoztató

A szülői értekezletek, a fogadóórák időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

A szülők, a tanulók és a saját - a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított - jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban, vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján az intézményvezetőhöz, az adott ügyben érintett gyermek

osztályfőnökéhez, az iskola nevelőjéhez, a diákönkormányzathoz. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az intézményvezetőséggel, nevelőtestületével.

A szülők és más érdeklődők az iskola pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról, illetve házirendjéről az intézményvezetőtől, valamint nevelőitől az iskolai munkatervben évenként meghatározott fogadóórákon kérhetnek tájékoztatást.

Az iskola pedagógiai programjának, szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) joga van megismerni. A dokumentumok megtalálhatók az iskola honlapján.

Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel

Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az intézmény vezetőségének állandó munkakapcsolatban kell állni a következő intézményekkel. A munkakapcsolat megszervezéséért, irányításáért az intézményvezető a felelős.

- Klebelsberg Központ Jászberényi Tankerületi Központjával
- Jászárokszállás Város Önkormányzatával
- Jászárokszállás Város Polgármesteri Hivatalával
- Kisebbségi Önkormányzattal
- JNSZ Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Megyei Szakértői Bizottság
- JNSZ Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Jászberényi tagintézménye
- A Deák Ferenc Gimnázium, Közgazdasági és Informatikai Szakgimnázium intézményvezetőségével és tantestületével
- a környező középiskolákkal
- a Jászárokszállási Városi Óvodával

Az eredményes oktató- és nevelőmunka érdekében rendszeres munkakapcsolatot tartunk fenn az alábbi intézményekkel, szervezetekkel:

- Az iskolát támogató iskolai alapítvány kuratóriumával
- Közművelődési intézményekkel (Város Könyvtár, Petőfi Művelődési Ház)
- A helyi római katolikus egyház vezetőjével és hitoktatóival
- A református egyház hitoktatójával
- A Városi Sportegyesülettel
- A városi civil szervezetekkel

A tanulók egészségi állapotának megóvásáért az intézmény vezetősége rendszeres kapcsolatot tart fenn az iskolaorvossal, házi orvosokkal, fogorvosokkal, egészségügyi dolgozókkal, az iskolai védőnővel, segítségükkel megszervezi a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatát.

A tanulók veszélyeztetettségének megelőzése, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok eredményesebb ellátása érdekében az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelőse rendszeres kapcsolatot tart fenn a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal, a Jászberényi Járási Gyámhivatallal. A munkakapcsolat felügyeletéért az intézményvezető és az intézményvezető helyettesek a felelősök.

9. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

- osztályozó vizsga,
- pótló vizsga,
- javító vizsga
- különbözeti vizsga.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
- engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja és a hiányzásai miatt nem osztályozható és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja és a hiányzásai miatt nem osztályozható és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

A nevelőtestület az osztályozó vizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja 20 tanórai foglalkozást és az iskola eleget tett értesítési kötelezettségeinek.

Az osztályozó vizsga előírásai:

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni. A javítóvizsga időpontja: augusztus 15 - 31-ig terjedhet. A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább 15 nappal - javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell. A vizsga időpontját az intézményvezető jelöli ki.

10. A tanuló felvételének és átvételének szabályai

A tanuló - beleértve a magántanulót is - az iskolával jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony felvétel és átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől

vagy átvételről az intézményvezető dönt. A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre. A tanuló a tanulói jogviszonyon alapuló jogait az előbbi időponttól kezdve gyakorolhatja. Jogszálya, továbbá az iskola házirendje egyes jogok gyakorlását az első tanév megkezdéséhez kötheti.

Az általános iskola köteles felvenni, átvenni azt a tanköteles tanulót, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a körzetében található. Ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, a további felvételi kérelmek teljesítésénél a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben meghatározottak szerint kell eljárni.

A tankötelezettség megkezdésének feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse, valamint a gyermek iskolába lépéshez szükséges fejlettségének megléte, annak igazolása.

Az intézményvezető a felvételi eljárásban a felvételtől, átvételtől tanulói jogviszonyt létesítő, vagy a kérelmet elutasító döntést hoz. Az intézményvezető köteles értesíteni a felvételi, átvételi kérelem elbírálásáról a szülőt a döntést megalapozó indokolással, a fellebbezésre vonatkozó tájékoztatással, továbbá átvétel esetén az előző intézményvezetőjét is. A kötelező felvételt biztosító intézményvezető értesíti a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, ha a gyermeket az iskolába nem írták be. Az intézményvezető értesíti a gyermek, tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, ha olyan gyermeket, tanköteles tanulót vett fel vagy át, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye nem a nevelési-oktatási intézmény székhelyén van.

A tanuló átvételére - kivétel, ha az általános iskolai tanuló úgy kíván iskolát váltani, hogy az iskolatípus változtatásával is jár - a tanítási év során bármikor lehetőség van. Az iskolába felvett gyermeket, tanulót - beleértve a magántanulót is - az iskola tartja nyilván. A tanuló átvételekor be kell mutatni:

- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt
- a szülő személyi igazolványát, lakcímkártyát.

II. HELYI TANTERV

1. Az iskola helyi tanterve

Az intézményben a 110/2012.(VI.4.) Kormányrendelet által módosított Nemzeti alaptanterv alapján folyik az oktatás.

Iskolánk helyi tanterve az emberi erőforrások minisztere által kiadott kerettantervek közül az alábbi kerettantervekre épül:

- 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet, amely a címében foglaltak szerint is a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításaként kerül bevezetésre.

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel. Mivel a kerettantervek által előírt tananyagok a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeretnek csak a kilencven százalékát fedik le, a fennmaradó tíz százalékot iskolánk pedagógusai a kerettantervben szereplő tananyag, követelmények elmélyítésére, gyakorlásra, a tanulói képességek, a tantervben meghatározott kompetenciák fejlesztésére használjuk fel.

2. Tantervi óraháló

	1	2	3	4	5	6	7	8
Magyar nyelv és irodalom	7	7+0,5	5+1	5+1	4	4+0,5	3	3+0,5
Matematika	4	4+0,5	4	4	4	4	3	3+0,5
Történelem és állampolgári ismeretek								
történelem					2	2	2	2
állampolgári ismeretek								1
hon- és népismeret*					0	1		
Etika / hit- és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Természettudomány és földrajz								
környezetismeret	0	0	1	1				
természettudomány**					2	2		
kémia							1+0,5	2-0,5
fizika							1+0,5	2-0,5
biológia							2-0,5	1+0,5
földrajz							2-0,5	1+0,5
Idegen nyelv				2	3	3	3	3

Művészetek*****								
ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
dráma és színház*							1	
Technológia								
technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
kötött célú órakeret***	-	-	-	-	-	-	-	-
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28
Szabadon tervezhető órakeret****	0	1	1	1	0	1,5	1	1
Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30
Tervezett óraszám	22	23	23	24	27	27,5	29	29

Idegen nyelv csoportbontást 2020/2021-es tanévtől 5. évfolyamtól kezdve valósítjuk meg. Ezzel párhuzamosan felmenő rendszerben megszüntük az emelt óraszámú oktatás lehetőségét. Technika és digitális kultúra oktatása továbbra is csoportbontásban történik.

Iskolánkban kiemelt szerepe van az **idegen nyelv** oktatásának, ami az 5. évfolyamtól az osztálylétszámok, és a tanulók képességeinek figyelembevételével csoportbontásban történik. Célunk a tanulók nyelvi kommunikációs készségeinek fejlesztése és a hatékony előre haladásuk biztosítása.

Kiemelt figyelmet fordítunk a matematika és a magyar nyelv és irodalom oktatására is, ezért a 7. és a 8. évfolyamokban nívócsoportos oktatásban tanítjuk a tanulókat.

A 6. és a 8. évfolyamon a magyar nyelvi órák szabadon felhasználható órái a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése céljából átcsoportosíthatók az éves óraszámok megtartásával a tanéven belül.

A tanulók számára heti kötelező tanórák, kötelezően választandó tanórai foglalkozások, valamint a csoportbontásokra fordított órák és az osztályok számára engedélyezett heti időkeret óraszámának különbözetéből származó időkeret biztosítható a tanórán kívüli más foglalkozás, de csak a heti időkeretet meg nem haladó mértékig.

A tanórákon túli foglalkozásokkal célunk, hogy lehetővé tegyük mind a felzárkóztatás, mind a tehetséggondozás sajátos tevékenységeit, így támogatva a képességfejlesztés hatékony pedagógiai eljárásait. Teret adunk a testmozgásnak, a művészeti nevelésnek vagy más, az iskola arculatához illő szakköri és egyéb foglalkozásoknak, illetve az önálló tanulásnak.

Mindezek alapján a választható tanórán kívüli foglalkozások a következők: fejlesztő, felzárkóztató, tehetséggondozó foglalkozás; szakkör; énekkar; felvételire felkészítő foglalkozás; tömegsport foglalkozás; tánc és mozgás foglalkozás; differenciált fejlesztést biztosító foglalkozások.

3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Óvni és tovább fejleszteni az iskolába lépő kisgyermekben a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést, nyitottságot, átvezetni a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe. Segíteni a gyermek természetes fejlődését, érését. Teret adni a gyermekjáték és mozgás iránti vágyának. Fogékonnyá tenni saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a tágabb társadalom értékei iránt.

A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában elemi ismeretek közvetítése, alapvető képességek és készségek fejlesztése. Mintaadás az ismeretszerzéshez, a feladat- és a problémamegoldáshoz. A tanulási szokások megalapozása.

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A tanulási képesség az érdeklődés, a kíváncsiság és a kompetenciára törekvés által motivált közös és egyéni tanulási tevékenységek keretében: problémahelyzetek megoldásával, kreativitást igénylő érdekes feladatokkal, a már megszerzett tudás szüntelen mozgósításával, új helyzetekben való felhasználásával fejleszthető leginkább. E tevékenységek közben alakulnak a későbbi - felnőtt kori - munkavégzéshez nélkülözhetetlen akarati jellemzők, érzelmi viszonyulások és képesség összetevők (tervezés, döntés, visszacsatolás, együttműködés, megbízhatóság, sikerek megélése, a kudarcok elviselése, újrakezdés, kitartás, önellenőrzés, értékelés stb.) is.

Meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és tanulásszervezési folyamat is.

Szükséges, hogy ne csak a tanító direkt irányítása mellett, hanem szabadon választható témákban, kötetlen szervezésű és társas tanulási helyzetekben is kipróbálhassák képességeiket a tanulók.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.

A kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és szóbeliség egyensúlyára való törekvés tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.

A személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával, a helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával fokozatosan bővítjük az együttműködésre építő kooperatív tanulási technikákat és a tanulószervezési módokat.

Az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni.

Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaeorientációra.

Az aktív tanulási tevékenységek (kooperatív tanulási technikák) közben fejlesztjük a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját, toleranciáját. Fejlesztjük a tanulóknál azokat a képességeket, készségeket, amelyek a természeti, társadalmi és emberi környezettel való harmonikus, építő kapcsolatokhoz szükségesek. Tudatosítjuk a közösség demokratikus működésének értékét és jellemzőit. Erősítjük az Európához való tartozás tudatát, és egyetemes értelemben is készítsen más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésére.

A pályaeorientációs tevékenységrendszer módszertanának támogatása és megerősítése, ezáltal a lemorzsolódás csökkentése kiemelt köznevelési feladat. Intézményünk kiemelt feladatának tekinti ezt a tevékenységrendszert, ezért **az EFOP-3.2.13-17-2017-00002 azonosító számú, „Az alap- és középfokú iskolák pályaeorientációs tevékenységét, kiemelten az MTMI készségeket és kompetenciákat támogató pályaeorientációs szakmai módszertan átfogó megalapozása és fejlesztése”** című projekt keretében fejlesztett pályaeorientációs mérő- és támogatóeszközt (POM) az intézmény pályaeorientációs, pályaválasztást előkészítő pedagógiai tevékenységrendszerébe a 2021/2022. tanévtől kezdődő használatát beépítjük, alkalmazzuk:

A projekt fő célja: a köznevelési intézmények pályaeorientációs módszertanának megalapozása, megerősítése, illetve ennek keretében a matematikai, természettudományos, informatikai és műszaki pályák népszerűsítésére alkalmas módszertan kifejlesztése.

A projekt rész céljai:

- a köznevelésben tanuló diákok tudatos felnőttkori életpálya-építésének és majdani sikeres munkaerőpiaci részvételének megalapozása az ezekhez szükséges készségek fejlesztésével;
- ennek érdekében a pedagógusok pályaaorientációs módszertani ismereteinek bővítése;
- a köznevelés eredményességének, hatékonyságának növelése és hátránykompenzáló szerepének erősítése.

A projektben megvalósuló fő tevékenységek:

- az általános iskolások (7-8. osztály) pályaaorientációját segítő mérőeszköz és annak használatát segítő módszertan kidolgozása;
- mérőeszköz kifejlesztése az MTMI- (matematikai, természettudományos, műszaki és informatikai) készségek és -kompetenciák pályaaorientációs vizsgálatára;
- a mérőeszköz online használata.

A projekt várható eredményei:

- minden érintettnek elérhető, a pályaaorientációt támogató, komplex mérőeszköz és módszertan, amely az önismeretre, az egyéni képességekre és kompetenciákra – kiemelten az MTMI-kompetenciákra – és ezek vizsgálatára épül;
- a tesztek és kérdőívek anonim kitöltését lehetővé tevő online szoftverrendszer, amely segíti a tanulókat, hogy megtalálják a profiljuknak és érdeklődésüknek megfelelő pályákat, valamint az ezekhez szükséges készségeket és tudást kínáló közép- és felsőfokú intézményeket.

Etika/hit- és erkölcsstan oktatásának megszervezése

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban Nkt.) 35. § rendelkezései alapján a szülő, tanuló kérésére szervezett és nem a kötelező tanórai foglalkozások részét képező hitoktatást és az etika óra helyett választható hit- és erkölcsstanoktatást meg kell szervezni. A tanügyi dokumentumokban 2017. 01. 01-től minden esetben az „Etika/Hit- és erkölcsstan” megnevezést kell használni.

Rendelet szabályozza, hogy az intézményvezető hogyan és meddig köteles biztosítani az egyházak bemutatkozásának lehetőségét, a szülő hogyan és mikor választhat a hit- és erkölcsstanoktatás között, miként változtathatja meg a döntését, hogyan történik a hit- és erkölcsstan értékelése, valamint azt is, hogyan kell a csoportokat megszervezni. Abban az esetben, ha a szülő nem tesz nyilatkozatot, továbbá, ha az egyházi jogi személy a hit- és erkölcsstanoktatást nem vállalja, az iskola a tanuló számára etikaoktatást szervez.

Amennyiben a szülő a hit- és erkölcstanoktatást választja, az erről szóló nyilatkozatával egyidejűleg ahhoz is hozzájárul, hogy az iskola a gyermeke nevét és az osztálya megnevezését az érintett egyházi jogi személynek átadja. A beiratkozáskor a hit- és erkölcstanoktatás megszervezését a következő tanévben vállaló egyházi jogi személy képviselője is jelen lehet, a szülőnek - igénye esetén - hit- és erkölcstanoktatással kapcsolatban tájékoztatást nyújthat, az etika helyett választott hit- és erkölcstan órákat elsősorban az etika órák számára az órarendben meghatározott időben kell megtartani. Amennyiben az egyházi jogi személy az etika órával egyidejűleg a hit- és erkölcstan órát nem tudja megtartani, az érintett szülők írásbeli egyetértő nyilatkozata alapján az intézményvezető és az egyházi jogi személy képviselője írásban megállapodhat arról, hogy a hit- és erkölcstan órákat az egyházi jogi személy más időpontban az iskola épületén kívül tartja meg.

4. A tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyek a hivatalos tankönyvjegyzékben szerepelnek. A nyomtatott taneszközök túl néhány tantárgynál a tanulóknak egyéb eszközökre is szükségük van. Ezek a testnevelés, a vizuális kultúra, valamint a technika, életvitel és gyakorlat. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusáig szülői értekezleteken) tájékoztatjuk.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A jegyzéket az intézményvezető hagyja jóvá. A tankönyvrendelést az intézményvezető helyettesek irányításával a tankönyvfelelős végzi.

A taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
- A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.
- A taneszköz legyen jól tanítható a helyi tantervben meghatározott ismeretek tanítására rendelkezésre álló órakeretben.
- A taneszköz minősége, megjelenése legyen alkalmas a tanulók esztétikai érzékének fejlesztésére, nevelje a tanulókat igényességre, precíz munkavégzésre, a taneszköz állapotának megóvására.

Előnyben részesítjük azokat a taneszközöket:

- amelyek több éven keresztül használhatóak;
- amelyek egymásra épülő tantárgyi rendszerek, tankönyvcsaládok, sorozatok tagjai;

- amelyekhez megfelelő nyomtatott kiegészítő taneszközök állnak rendelkezésre (pl. munkafüzet, tudásszintmérő, történelmi atlasz);
- amelyekhez rendelkezésre áll olyan digitális tananyag, amely interaktív táblán segíti az órai munkát feladatokkal;
- amelyekhez biztosított a lehetőség olyan digitális hozzáférésre, amely segíti a tanulók otthoni tanulását az interneten elérhető tartalmakkal.

5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módjai

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg.

A mindennapos testnevelés kínálja lehetőségek maximális kihasználásával szeretnénk kielégíteni a tanulók mozgásigényét, mozgásszeretetét, játék igényét. A mindennapi testedzés célja, hogy a tanulók jó egészségi, testi állapotát a mindennapi testedzés megszervezésével megőrizzük, és a tanulóknak kialakítsuk az igényt a rendszeres testedzést magában foglaló életmód kialakítására.

Az iskolában szervezett szabadidős programok szervezése során előnyben kell részesíteni azokat a programokat, ahol lehetőség nyílik a testmozgásra, játékos sportfoglalkozásokra. A délutáni szabadidős foglalkozások szervezésénél a mindennapi testedzéssel kapcsolatos feltételeket, követelményeket figyelembe kell venni.

6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

A kerettantervre épülő helyi tanterv, valamint a rehabilitációs célú, illetve a fejlesztő foglalkozások magas száma, figyelembe véve tanulóink terhelhetőségét is, szabadon választható tantárgyak választását nem teszi lehetővé. Lehetőség nyílik azonban napközi- és tanulószobai, valamint emelt óraszámú nyelvoktatásban, tanórán kívüli foglalkozásokon és egyéb szabadidős tevékenységeken való részvételre. A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy a foglalkozásokat egész tanév során látogatni kötelesek, így azokat a választást követően mulasztás tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

A kötelező és tanórán kívüli foglalkozásokon pedagógus-választásra nincs lehetőség.

7. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelveket (5-8. évfolyam), az informatikát (5-8. évfolyam) és a technikát (5-7. évfolyam). Ezen kívül a 7. - 8. évfolyamon lehetőséget biztosítunk a Matematika, az Anyanyelv és magyar irodalom képesség szerinti bontására is, elősegítve a tanulók hátrányainak leküzdését, illetve a tehetség-kibontakoztatást. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kooperatív tanulásszervezési formák alkalmazására, kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására.

A szaktanárok egyeztetése alapján az informatika-technika illetve 8. évfolyamon az informatika csoportbontás megvalósítása képességek szerinti csoportbontásban is történhet.

Az osztályok számára heti engedélyezett időkeret felhasználásával a lehetőségeink határáig - többletfinanszírozás igénybevétele nélkül - igény szerint további tanórán kívüli foglalkozások, tevékenységek valósíthatók meg.

8. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

Az egyes évfolyamokon a tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha az adott évfolyamon az előírt tanulmányi követelményeket az adott évfolyam tanév végére sikeresen teljesítette. Az előírt tanulmányi követelményeket, a magasabb évfolyamra lépés feltételeit az egyes tantárgyi tervek tartalmazzák.

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul. A második évfolyam év végén, a további évfolyamokon a tanulók értékelése osztályzással történik. A tanulónak a 2-8. évfolyamon minden tantárgyból minimum az „elégséges” év végi osztályzatot kell megszereznie a továbbhaladáshoz.

A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. Ha a tanuló a 2-8. tanév végén legfeljebb három tantárgyból szerez „elégtelen” osztályzatot, augusztus hónapban köteles javítóvizsgát tenni. Ennek sikere esetében magasabb évfolyamra léphet, sikertelenség esetén pedig az évfolyamot ismételni köteles. Ha a tanuló 2-8. évfolyamon, a tanév végén háromnál több tantárgyból szerez „elégtelen” osztályzatot, az évfolyamot ismételni köteles.

Amennyiben az osztályozó vizsgára kötelezett tanuló a vizsgán nem jelenik meg, vagy a tantestület igazolatlan hiányzásai miatt nem engedélyezte az osztályozó vizsgát, akkor a tanulónak az adott tantárgyból való minősítése elégtelen.

A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie ha:

- az intézményvezető felmentette a tanórán kívüli foglalkozásokon való részvétel alól.
- az intézményvezető engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse.
- egy tanítási évben 250 óránál vagy az órák 30%--ánál többet mulasztott és hiányzásai miatt nem osztályozható, és a nevelőtestület engedélyezte az osztályozó vizsga letételét. (250 órát meghaladó hiányzás esetén csak akkor tagadható meg az osztályozó vizsga lehetősége, ha az igazolatlan órák száma meghaladja a 20 tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett az értesítési kötelezettségeinek).
- egyéni munkarendes tanuló volt.

Az osztályozóvizsgára kötelezett tanulók 2-8. évfolyamon minden tantárgyból köteles vizsgát tenni.

Az intézményvezető engedélyezheti az első évfolyamon az évfolyamismétlést a szülő írásbeli kérelmére abban az esetben is, ha a gyermek tovább haladhatna.

Az intézményvezető engedélyével a szülő írásbeli kérelme alapján a tanulmányi idő csökkenthető - amennyiben a tanuló egy vagy több tanév ismeretanyagát rövidebb idő alatt elsajátítja - és abból osztályozó vizsgát tesz.

9. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei, formái, a tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei, formái

Célunk:

- tanulóink tárgyyszerű, reális értékelése
- visszajelzés a szülőknek, a tanulóknak és az iskolának a tanuló ismereteiről, az esetleges hiányosságokról
- az önértékelés képességeinek kialakítása
- személyiség fejlesztése
- motivációs hatás biztosítása a jövőkép elérésében
- képességek szerinti igényének kialakítása.

Iskolánk a nevelő-oktató munka egyik legfontosabb feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését, valamint ezzel, egyenlő súllyal kísérik figyelemmel neveltségi szintjük alakulását is.

9.1. A beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei, formái, minősítés

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérése során elsődleges követelmény, hogy az legyen differenciált, személyre szóló, figyelembe véve a tanuló önmagához mért fejlődését. A folyamatos számonkérések célja a rendszeres megerősítés, valamint az esetleges elmaradás okainak feltárása.

Tanulóink tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végezzük, hogy a tanulói teljesítmények hogyan viszonyulnak az iskolánk helyi tantervében előírt fejlesztési és továbbhaladási feltételekhez, követelményekhez. Emellett figyelembe vesszük azt is, hogy a tanulók képességei, eredményei hogyan változtak, kiemelt figyelemmel a HH és HHH tanulókra.

Az előírt követelmények teljesítését az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrizzük és értékeljük. Egy-egy témakörön belül a tanulók munkáját szóban és írásban is ellenőrizzük, az egyes témakörök végén az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozattal a tantárgyaknak megfelelően.

Tanulóink értékelése év közben:

Az elsőtől - második évfolyam félévéig csak szöveges vagy százalékos értékelést alkalmazunk.

A második évfolyam második félévétől nyolcadik év végéig minden tantárgy esetében 1-5-ig terjedő érdemjeggyel értékelünk.

Félévkor és tanév végén:

Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:

- kiválóan teljesített
- jól teljesített
- megfelelően teljesített
- felzárkóztatásra szorul.

A második évfolyam végén, valamint valamennyi évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük. A második évfolyam végén és az ötödiktől valamennyi évfolyamon a félévi és az év végi osztályzatot az adott félév, illetve a tanév során szerzett érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.

A szöveges értékeléshez mondatbankot használunk.

A szöveges és osztályzattal történő minősítés esetén is tantárgyanként dicséret adható a kimagasló teljesítmény elérésekor:

- szöveges értékelésnél a „kiválóan teljesített”
- osztályzattal történő értékelésnél a „jeles” minősítés esetén, melyet szöveges értékelésnél félévkor és év végén a dicsérettek között kell feltüntetni, a Kréta digitális napló által biztosított módon.

Tanulóink munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében tantárgyankénti érdemjegyek száma:

- heti 1-2 órás tantárgyból minimum 3 jegy/félév
- 3 vagy több órás tantárgyból minimum 5 jegy/félév.

A készségtárgyak értékelésénél figyelembe vesszük a tanuló önmagához viszonyított fejlődését, valamint adottságait is.

Felső tagozaton az új tantárgynál az első hónapban csak motiváló osztályzatot alkalmazunk.

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt, a tárgyat tanító nevelő a Krétán keresztül értesíti. A bejegyzéseket az osztályfőnök kéthavonta ellenőrzi, és felhívja az érintett nevelők figyelmét az esetleges elmaradt érdemjegyek beírására.

9.2. A tantárgyak értékelésének elvei, szöveges minősítései, érdemjegyei, osztályzatai

Az értékelés tantárgyi elvei

- legyen összhangban a helyi tantervben megfogalmazott követelményekkel, valamint a tanuló teljesítményével, figyelembe véve a fejlődésében elért eredményt,
- a tanuló egyéni képességeihez, fejlettségéhez, tudásához igazodó egyénre szabott számonkérésen alapuljon, figyelembe véve az ismeretsajátítási folyamatban tanúsított aktív részvételt,
- a tanítás egyik elve és teendője a tanulókhöz alkalmazkodó differenciálás az ellenőrzés, értékelés során is,
- mindenkor objektivitásra és méltányosságra kell törekedni,
- elsődleges a pozitívumok hangsúlyozása, azok megerősítő szerepe.

Tantárgyak szöveges minősítései

Kiválóan teljesített: ha a tanuló a helyi tanterv fejlesztési feltételeit megbízhatóan sajátította el, tudását alkalmazni képes

Jól teljesített: ha a tanuló a helyi tanterv fejlesztési feltételeit kevés hibával sajátította el, kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni tudását

Megfelelően teljesített: ha a tanuló a helyi tanterv fejlesztési feltételeit pontatlanul, esetenként felszínesen és több hibával teljesíti, csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni tudását.

Felzárkóztatásra szorul: ha a tanuló a helyi tanterv fejlesztési feltételeit minimálisan is alig teljesíti, kizárólag nevelői segítséggel, vagy azzal sem képes önálló feladatvégzésre.

A tantárgyi érdemjegyek, osztályzatok

Jeles (5)

Ha a tanuló a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti és tudja a tananyagot, ismereteit alkalmazni is képes. Pontosan, szabatosan fogalmaz. A szabályokat saját szavaival is vissza tudja adni, érti és alkalmazni tudja azokat. A tananyagot szabadon, önállóan elő tudja adni. Ismereteit önállóan is képes gyarapítani.

Jó (4)

Ha a tanuló a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Csak apró bizonytalanságai vannak, kisebb hibákat vét előadásában, a definíciókat tudja, ha nem is képes saját szavaival megfogalmazni.

Közepes (3)

Ha a tanuló a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget. Nevelői segítségre szorul. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni, a tananyagot önállóan előadni.

Segítséggel képes megoldani szóbeli feladatát és kifejezésmódja egyszerű, fogalmazása hanyag.
Elégséges (2)

Ha a tanuló a tantervi követelményeknek súlyos hiányosságokkal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik, azaz a helyi tantervben meghatározott minden egyes minimális követelmény esetében az annak teljesítését mérő feladatot legalább 80 %-ban helyesen oldja meg. Egyszavas válaszokat ad. Fogalmakat inkább ismer, mint ért, az összefüggéseket legfeljebb részlegesen látja át. Nem képes önálló feladatvégzésre.

Elégtelen (1)

Ha a tanuló a tantervi követelményeknek nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A minimumkövetelményeknek sem tesz eleget, továbbhaladása nem biztosított.

Sajátos nevelési igényű tanulók értékelése:

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált ellátása folyik a többségi tanterv alapján, így az ellenőrzési, értékelési, illetve minősítési eljárás megegyezik az előzőekben leírtakkal. Amennyiben a szakértői vélemény az alábbi megállapításokat teszi:

- szóbeli számonkérés előtérbe helyezése: ez esetben a szaktanár az írásbeli beszámoltatás helyett a szóbeli számonkérést alkalmazza valamennyi írásban történő (írásbeli felelet, témazáró dolgozat) számonkérés helyett
- tantárgyrészek értékelése alóli mentesítés: az adott tantárgyon belül az érintett tantárgyrész nem kerül minősítésre
- tantárgy minősítése alóli mentesítés: a tanulót évközben érdemjeggyel értékeli a nevelő, de sem félévkor, sem év végén nem minősíti osztályzattal. A tantárgyi minősítés alól mentesített tanuló esetében szöveges értékelés tartalmazza, hogy a szakvéleményben javasolt fejlesztés hogyan valósult meg.

Az értékelés dokumentálása

Az osztályzatokat megkülönböztető színekkel jelöljük:

Piros = kétszeres súlyú jegyek (témazárók, félévi, év végi, évfolyamszintű felmérések)

Kék = egyéb számonkérések, mérések, feleletek, munkák osztályzata.

Zöld = 50 %-os súlyú jegyek (gyűjtőmunkák, házi dolgozatok, szorgalmi feladatok, kiegészítő anyagok)

Fekete = év eleji felmérések

Helytelen viselkedés, kötelesség teljesítésének elmulasztása miatt szaktárgyi elégtelen osztályzat nem adható. A tanuló órai magaviselete szaktárgyi érdemjegybe nem számíthat bele.

A tantárgyi értékelésnél a tanuló írásbeli munkáit, füzetvezetését a nevelők beszámítják.

Az év végi osztályzatról az osztálytanító, szaktanár dönt, döntését az osztályozó értekezleten ismerteti a nevelőtestülettel. Ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület az érdemjegyet a tanuló javára módosíthatja.

Az értékelésnél figyelembe vesszük a tanuló érdemjegyein kívül

- feladatvégző képességét
- kreativitását
- érdeklődését
- eszközhasználatát

Az ismeretek számonkérésének formái:

Diagnosztikus mérések

Minden évfolyamon az egyes tantárgyak esetén tanév eleji mérés során feltárjuk a tanulók induló tudását. Az értékelés százalékos formában történik.

A további fejlesztőmunkához szükséges információk gyűjtése. Az értékelés százalékos formában történik.

Formatív értékelés

- a szóbeli feleletek
- tudáspróbák
- írásbeli és gyakorlati feladatok megoldásának értékelésekor

Szummatív értékelés

- témazáró dolgozatok
- a tantervi követelmények teljesítéséről minősítő felmérések félévkor és a tanév végén
- különböző vizsgák (osztályozóvizsga, szakmai vizsga, pótló vizsga, javítóvizsga)

9.3. Az iskola írásbeli beszámoltatásának formái, rendje, korlátai

Az írásbeli beszámoltatás a tanulók ellenőrzésének, értékelésének szerves részét képezi. Célunk, hogy:

- az írásbeli beszámoltatás járuljon hozzá a tanulók személyiségének fejlesztéséhez, alakítsa önértékelő képességüket
- legyen tervszerű, rendszeres
- a mért tanulói teljesítmények ismeretében valósuljon meg a hiányosságok pótlása, a továbbhaladás útjának és a fejlesztés lehetőségeinek kidolgozása, kiemelt figyelemmel a HH és a HHH tanulóakra.

Formái:

Év eleji felmérő dolgozat:	az előző tanévben elsajátított ismereteket, készségeket méri.
Félévi felmérő dolgozat:	az előző időszakban elsajátított ismereteket méri.
Év végi felmérő dolgozat:	a kialakított készségeket méri.
Témazáró dolgozat:	az adott témakörben tanult ismeretek, illetve azok, alkalmazásának mérését szolgálja.

Részösszefoglaló számonkérés:	a témakör egy részének ismeretanyagát ellenőrzi.
Írásbeli felelet:	az előző 1-2 tanítási óra anyagát kéri számon.

Az írásbeli beszámolók lehetnek központilag kidolgozottak, vagy a nevelő által készíttetek. Megvalósíthatók teszt vagy esszé formájában.

Rendje:

Az írásbeli beszámoltatás tervszerűen, folyamatosan történik. Törekszünk arra, hogy fejlesztő jellegű, változatos, sokoldalú, objektív legyen.

Felmérő és témazáró dolgozatok írására a tanmenetben tervezetteknek megfelelően kerül sor. Felmérő és témazáró dolgozatok esetében legkésőbb a beszámoltatás előtt 2 tanítási órával közöljük a tanulókkal a dolgozatírás időpontját, megadjuk a felkészüléshez szükséges információkat.

Részösszefoglaló dolgozat írását az előző órán jelezzük.

Írásbeli feleletre előzetes bejelentés nélkül is sor kerülhet.

Az otthoni gyűjtőmunkát pontos, egyértelmű feladat-meghatározásokkal készítjük elő. A dolgozatokat a nevelő két héten belül kijavítja, értékeli.

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében az év végi felmérések, valamint a témazáró dolgozatok, tesztek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végezzük:

<u>Teljesítmény:</u>	<u>Érdemjegy:</u>
100 – 90%	jeles (5)
89 – 75%	jó (4)
74 – 50%	közepes (3)
49 – 35%	elégséges (2)
34 – 0%	elégtelen (1)

A dolgozatírást követő javítás, megbeszélés során a nevelő útmutatást ad a hiányosságok pótlásához. Lehetőséget biztosítunk arra, hogy a tanulók írásbeli munkáit a szülők is megtekinthessék (haza küldve, vagy fogadóórán).

Korlátai:

A tanulók túlterhelésének megakadályozása érdekében egy tanítási napon két témazáró dolgozatnál többet nem írhatnak a tanulók.

Kettőnél több írásbeli számonkérést nem tervezhetünk egy tanítási napra.

A dolgozatok írásának időpontjával kapcsolatban az egy osztályban tanító pedagógusok működjenek együtt, figyelembe véve a tanulók jelzéseit is.

9.4. Az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt házi feladatok meghatározása

A házi feladat a tanítási órán elsajátított ismeretek, készségek otthoni gyakorlását, bevésését, alkalmazását szolgálja. Lehetőséget ad a tanulónak az egyéni tanulási stílus és egyéni munkatempó kialakítására, valamint az eltérő szociális háttérből (HH, HHH tanulók) adódó elmaradások kompenzálásához. A körültekintően megválasztott házi feladat segítségével a tanuló fokozatosan válik az ismeretszerzésben és alkalmazásban önállóvá és eredményessé. Az egyéni tanulási stíluson túl kialakítja az önellenőrzés és önértékelés képességét.

Szóbeli és írásbeli házi feladatok elvei:

- eredményessége szempontjából szükséges az órán a megfelelő előkészítés, a kijelölt feladatok értelmezése
- a mindennapi tananyagok alapuljon, egyértelmű, önállóan megoldható legyen
- a ténye a füzetben vagy a leckeönyvben rögzítésre kerüljön
- az egységes feladatkijelölésnél az osztály átlagszintjét vesszük figyelembe, de lehetőség van képesség szerint differenciált feladatok adására is
- az otthoni feladatok kijelölésénél a gyerekek egyenletes terhelését, és a gyerekek túlterhelésének csökkentését kell szem előtt tartani

Házi feladatok meghatározásával kapcsolatos szabályok:

- a házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (készség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása
- a tanulók a hétvégére, a tanítási szünetek idejére - a szokásos (egyik óráról a másokra esedékes) feladatokon túl - nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot
- a tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segítjük, számukra további szorgalmi feladatot javasolhatunk.

9.5. A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei

A személyiség aktuális fejlettségi állapotának, teljesítményének és magatartásának értékelése a nevelési folyamat fontos alkotórésze. Az iskolai értékelés akkor tölti be funkcióját, ha a gyermek egész személyiségéről ad képet. A gyermek magatartásával, teljesítményével kapcsolatban elvárások fogalmazódnak meg. Ha az elvárásoknak képes megfelelni, sikert él át, ha teljesítménye az elvárt szint alatt marad, kudarc éri. Végző soron énképe alakul, önértékelése formálódik.

A magatartás értékelése

A magatartás érdemjegy a tanuló iskolai fegyelmezettségét, viselkedését, társaihoz, nevelőihez való viszonyulását, kommunikációját, saját maga és mások iránt érzett felelősségérzetét, a közösségi életben való részvételét, aktivitását értékeli az életkorhoz mérten. Figyelembe vesszük, hogy a tanuló a házirendet betartja-e.

A magatartás érdemjegyet havonta osztályfőnöki órán a tanuló önértékelése, társai és osztályfőnöke értékelése alapján az osztályban tanító tanárok közössége állapítja meg.

Példás érdemjegyet kap az a tanuló, aki

- közösség alakítását, fejlődését munkájával, jó kezdeményezéseivel, véleményének megfelelő nyilvánításával, példás viselkedésével elősegíti, és társait is erre ösztönzi
- szereti a közösségi életet, szívesen tevékenykedik benne, érte
- a házirendet megtartja, társait is erre ösztönzi
- nevelőivel, társaival, szüleivel szemben tisztelettudó, udvarias
- fegyelmezett, megbízható, pontos, segítőkész.

Jó érdemjegyet kap az a tanuló, aki

- részt vesz a közösségi életben, a rábízott feladatokat elvégzi, iskolai és iskolán kívüli viselkedése ellen általában nincs kifogás
- a házirendet és az iskolai együttélés szabályait megtartja
- nevelőivel, társaival, szüleivel szemben tisztelettudó, udvarias
- fegyelmezett, segítőkész, általában megbízható, pontos.

Változó érdemjegyet kap az a tanuló, aki

- a közösségi munkában csak vonakodva vesz részt, alakítására nincs befolyással, viselkedésével szemben kifogás merül fel, de igyekszik javulni
- a házirendet és egyéb szabályokat csak állandó figyelmeztetéssel tartja be
- nevelőivel, társaival, a felnőttekkel szemben nem udvarias és nem tisztelettudó
- társai viselkedését közömbösen nézi, nem segít
- fegyelme ingadozó, munkája pontatlan.

Rossz érdemjegyet kap az a tanuló, aki

- munkájával és viselkedésével a közösség fejlődését hátráltatja, iskola és iskolán kívüli viselkedésével rossz példát mutat társainak, hibáit nem látja be
- közösségi munkát nem végez, másokat visszatart, szándékosan árt a közösségnek
- a házirendet nem tartja be ismételt figyelmeztetések ellenére sem
- nevelőivel, társaival, felnőttekkel szemben tiszteletlen, udvariatlan, nyegle
- fegyelmezetlen, durván beszél, verekszik.

A szorgalom értékelése

A szorgalom érdemjegy a tanuló tanulmányi munkáját, ebben tanúsított hozzáállását, munkavégzésének aktivitását, önállóságát, igényességét értékeli. A szorgalom értékelése nem függ

össze közvetlenül a tanuló tanulmányi teljesítményével, mert figyelembe vesszük a gyermek képességeit, életkörülményeit is, s azt minősítjük, hogy lehetőségeiből mennyit valósít meg.

A szorgalom érdemjegyet havonta az osztályfőnöki órán a tanuló önértékelése, társai és osztályfőnöke értékelése alapján a felsős munkaközösség állapítja meg.

Példás a tanuló szorgalma, ha

- igényli tudása bővítését: céltudatosan és ésszerűen szervezi meg munkáját
- munkavégzése pontos, megbízható
- minden tárgyban elvégzi feladatait
- a munkában önálló, önellenőrzése rendes
- kötelességtudata magas fokú, munkatempója állandó, lankadatlan, mindig felkészült, figyel, érdeklődik
- érdeklődése az iskolán kívüli ismeretanyagra is kiterjed
- egyes iskolai tárgyakban a tananyagon kívül is törekszik ismeretek szerzésére.

Jó a tanuló szorgalma, ha

- figyel az órákon, házi feladatait rendszeresen elvégzi
- az órákra lelkiismeretesen készül fel. Rendszeresen, megbízhatóan dolgozik
- ösztönző hatásokra rendszeresen dolgozik és ellenőrzi önmagát
- tudja, mihez kell segítséget kérnie
- általában felkészül, de különösebb érdeklődést nem mutat
- érdeklődése megmarad az iskola tananyag keretein belül.

Változó a tanuló szorgalma, ha

- munkája ingadozó, időszakonként dolgozik, máskor figyelmetlen, pontatlan
- önállóan, csak utasításra kezd a munkához, nem ellenőrzi magát
- munkája változékony jellegű
- a szétszórtság jellemzi, ritkán figyel valamire
- iskolai érdeklődése szűk körű

Hanyag a tanuló szorgalma, ha

- figyelmetlenül dolgozik, megbízhatatlan, feladatait rendszeresen nem végzi el
- nehezen hajlandó munkavégzésre, olykor megtagadja azt
- nem törődik kötelességeivel
- érdektelenség, közöny jellemzi.

A magatartás és szorgalom félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi

véleménye dönt az osztályzatról. A félévi és az év végi osztályzatot a tájékoztató füzetbe, illetve a bizonyítványba be kell jegyezni.

10. Az iskolai jutalmazás és elmarasztalás formái

Az iskolai jutalmazás formái

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten:

- példamutató magatartást tanúsít, vagy
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, vagy
- az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez, vagy
- iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt, vagy
- bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola dicséretben, jutalomban részesíti.

Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretek adhatók:

- tanítói, tanári dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- intézményvezetői dicséret,
- nevelőtestületi dicséret.

A dicséreteket az elektronikus osztálynaplóba be kell vezetni.

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén:

- szaktárgyi teljesítményért,
- példamutató magatartásért,
- kiemelkedő szorgalomért,
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért,
- kulturális, művészeti, sport, közösségi tevékenységéért dicséretben részesíthetők.

A dicséretet az osztálynaplóba, a törzslapra, és a tanuló bizonyítványába be kell vezetni.

Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók, illetve azok a tanulók, akik valamilyen kimagasló teljesítménnyel öregbítették iskolánk hírnevét, oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a ballagási, illetve tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

Az iskolai szintű versenyek első három helyezettjei szaktanári dicséretben részesülnek.

Az iskolán kívüli (körzeti 1-3. helyezés, megyei 1-10. helyezés) versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók intézményvezetői dicséretben részesülnek.

Az elmarasztalás formái

A tanulók kötelesség szegő magatartása többféle jogkövetkezmenyt vonhat maga után. Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- vagy a házirend előírásait megszegi,
- vagy igazolatlanul mulaszt,
- vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének elmarasztalásban lehet részesíteni.

Az iskolai elmarasztalás formái:

Szaktanári, tanítói figyelmeztetés: a tantárgy követelményeinek nem teljesítése, felszerelési hiány, házi feladat többszöri hiánya, valamint az órákon, foglalkozásokon előforduló többszöri fegyelmezetlenség miatt.

Napközis nevelői figyelmeztetés: foglalkozásokon előforduló többszöri fegyelmezetlenség miatt.

Osztályfőnöki figyelmeztetés, intés, megrovás: a tanuló halmozottan jelentkező tanulmányi és magatartásbeli kötelezettségszegése és a házirend enyhébb megsértése, igazolatlan mulasztás miatt.

Intézményvezetői figyelmeztetés, intés, megrovás: az intézményvezetői intézkedéseket - a körülmények mérlegelésével- az osztályfőnök kezdeményezi.

Tantestületi figyelmeztetés, intés, megrovás: az intézményvezető kezdeményezi a nevelőtestület tagjainak javaslatára.

Az iskolai elmarasztalások kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben, a vétség súlyára való tekintettel, el lehet térni.

Az elmarasztalást írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Ha a tanuló a kötelességeit vétkeesen és súlyosan megszegi, ellene a nemzeti köznevelésről szóló 2011. CXC. törvényt módosító 2016. évi CXXVI. törvény rendelkezései alapján fegyelmi eljárás indítható.

A tanuló fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető.

11. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Intézményünk nagy hangsúlyt fektet a kiemelt figyelmet igénylő gyermekekre, tanulókra. Célunk a diszkrimináció-, szegregációmentes iskolai légkör megteremtése, az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód érvényesítése. Törekszünk a különleges bánásmódot igénylő, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatására. Pedagógusaink olyan nevelési gyakorlatot folytatnak, melynek jellemzője a preventív szemlélet, a hátrányok mérséklése, a gyermekvédelem előtérbe helyezése, a lemaradók felzárkóztatása, a tehetségek felkutatása.

Céljaink megvalósításához kapcsolódó feladataink

Sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulók esetén:

Vállaljuk az alapító okiratunkban meghatározott, a többi gyermekkel együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók integrált iskolai nevelését, oktatását.

Megszervezzük számukra a törvényben meghatározott egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozásokat a szakvélemények és szakértői vélemények ajánlásának figyelembe vételével.

Egyéni és kiscsoportos délutáni foglalkozások keretein belül biztosítjuk számukra a hátrányspecifikus korrekciót, gyógypedagógiai megsegítést, sokoldalú képesség- és személyiségfejlesztést

Maradéktalanul eleget teszünk a gyermekek dokumentációjával kapcsolatos kötelezettségeinknek (sérülés, nehézség tényének, változás rögzítése, valamint a fejlődés, haladás dokumentálása).

A többségi tanórákon is élünk az egyéni képességekhez igazodó tanórai munka megszervezésével.

Konzultációs lehetőséget kínálunk, szakmai segítséget nyújtunk tanulóink szülei számára.

Szoros kapcsolatot tartunk a pedagógiai szakszolgálatokkal.

Kiemelten tehetséges tanulók esetén:

Élünk az egyéni képességekhez igazodó tanórai munka megszervezésével.

Kezdeményezzük, támogatjuk a különböző versenyeken való részvételt és segítjük az azokra való felkészülést egyéni foglalkozások keretében.

Felkutatjuk a tehetség kibontakoztatását segítő iskolán kívüli lehetőségeket.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esetében:

Rendszeres kapcsolatot tartunk a gyermekvédelmi és gyámügyi intézményekkel.

A jelző- és észlelő rendszer tagjaként aktívan közreműködünk annak működtetésében.

Nyilvántartjuk és folyamatosan aktualizáljuk gyermekvédelmi adatbázisunkat.

Maradéktalanul biztosítjuk a törvény által előírt gyermekvédelmi kedvezményeket.

Lehetőséget kínálunk az iskolai infrastruktúra tanításon túli használatára (könyvtár, informatikai eszközök, sport létesítmények, sporteszközök).

Felkutatjuk az iskolán kívüli esélyteremtő lehetőségeket a hátrányok kompenzálása érdekében.

A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek: Arizona program

Iskolánk a 2019/2020-as tanévben, kísérleti jelleggel, a felső tagozaton bevezeti az *Arizona-programot*.

A program alkalmas a tanórákon előforduló konfliktusok kezelésére, segíti az iskolai szabályokhoz, normákhoz való alkalmazkodást, a közösségbe való beilleszkedést. A program célja annak biztosítása, hogy a tanár nyugodt körülmények között végezhesse munkáját és a tanulni akaró diákok jogait megvédje az órák menetét zavarókkal szemben. A program nem a büntetésre, sokkal inkább a tanulók saját felelősségére épül. Tanulóink megtanulják, hogy a cselekedeteiknek következménye van,

mindenkinek saját magának kell döntenie, és a döntéseiért ő maga felelős. A kölcsönös tisztelet az alapja a tanár és diák együttműködésének.

A program 3 alapelven alapul. Ezen alapvető jogok és kötelességek egyaránt vonatkoznak a tanárra és a diákra:

- minden diáknak joga van a zavartalan tanuláshoz;
- minden tanárnak joga van a zavartalan tanításhoz;
- mindenkinek kötelessége mások jogait tiszteletben tartani.

Az a felső tagozatos tanuló, aki az Arizona program három alapelve ellen vét, és nem akar, vagy nem tud viselkedésén változtatni, lehetőséget kap, hogy az adott órát elhagyja, s az Arizona szobába távozzon. Ebben az esetben:

- a tanulónak mindig pótolnia kell az órai munkát;
- az Arizona szobában való tartózkodás nem mentesít a következő órai felelés vagy dolgozatírás alól;
- témazáró alatt is elhagyható az osztályterem, de a dolgozatot a megoldott feladatok erejéig értékeli a pedagógus;
- az Arizona szobába távozott gyermek kérhet segítséget az órát tartó pedagógustól a tananyag pótlásával kapcsolatban – természetesen csak tanórán kívül;
- az Arizona szobába távozó tanuló nem kaphat büntetést döntéséért;
- az Arizona szobában tartózkodó gyermekek egymással nem kommunikálhatnak, csak a felügyelő nevelővel.

A program keretében a diák segítőkész beszélgetésen vesz részt. A segítőkész beszélgetések fokozatai:

- 1. alkalom után a beszélgetés résztvevői: tanuló + osztályfőnök, vagy a tanuló által kért pedagógus
- 3. alkalom után: diák + osztályfőnök + az Arizona csoport tagjai közül a tanuló által választott nevelő
- 5. alkalom után: az előbb említett szereplők + az egyik szülő (előzőleg erről a megbeszélésre hivatalos értesítést kap)
- 6. alkalom után: kibővül az előző kör az iskola igazgatójával
- 10. alkalom után a Családsegítő Szolgálat és Családsegítő Szolgálat Gyermekjóléti Központja is részt vesz a megbeszélésen

A fent említett alkalmak egy tanév időtartamára vonatkoznak.

Ha a szülő nem hajlandó az együttműködésre, azt azonnal jelezzük a Családsegítő Szolgálat Gyermekjóléti Központjának.

Az Arizona-program részletes intézményi szabályozását a 3. *melléklet* tartalmazza.

12. A tanulók fizikai állapotának mérése

A 20/2012. (VIII.31) EMMI rendelet értelmében az iskola az adott tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletnek megfelelően megszervezi a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát. A felmérés időpontját az iskolai tanév helyi rendjében kell rögzíteni. A mérést a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el a testnevelés órákon, tanévenként.

A mérés - a rendelet értelmében - a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt (NETFIT) rendszer alapján történik.

A NETFIT-et alkotó tesztek a következők:

Testösszetétel és tápláltsági profil:

Testtömeg mérése - testtömeg-index (BMI)

Testmagasság mérése

Testzsírszázalék-mérése - testzsírszázalék

Aerob fittségi (állóképességi) profil:

Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) - aerob kapacitás

Vázizomzat fittségi profil:

Ütemezett hasizom teszt - hasizomzat ereje és erő-állóképessége

Törzsemelés teszt - törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága

Ütemezett fekvőtámasz teszt - felsőtest izomereje

Kézi szorítóerő mérése - kéz maximális szorító ereje

Helyből távolugrás teszt - alsó végtag robbanékony ereje

Hajlékonysági profil:

Hajlékonysági teszt - térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

A NETFIT rendszerbe azonosításra alkalmatlan módon feltöltött tanulói eredményeket a NETFIT-et támogató informatikai alapú diagnosztikus értékelő rendszer automatikusan kiértékeli. A tanuló kódját a szülő megkapja, ezzel megtekintheti gyermeke egyéni eredményét is.

III. Az alapfokú művészetoktatásra vonatkozó további sajátos szabályok

1. Az alapfokú művészetoktatás nevelési programja

„ A zene erkölcsi törvény.

Lelket kölcsönöz a mindenségnek, szárnyat az elmének,
szállni tanítja a képzeletet, bájt ad a szomorúnak, derűt és
életet mindennek. Lényege a rendnek és útja minden jóhoz,
igazsághoz és széphez vezet."

Platon-

Programunkat iskolánk növendékeinek és szüleinek az igényeit figyelembe véve alakítjuk ki. A zeneiskola törekszik arra, hogy a város zenei központja legyen. Hangversenyek szervezésével, bel- és külföldi zenei kapcsolatok létesítésével kívánunk városunk szellemi arculatának formálásához hozzájárulni. Szorgalmazzuk növendékeink közreműködését városi, iskolai rendezvényeken és ünnepségeken.

Az alapfokú művészetoktatás alapprogramja keretében folyó zenei nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását.

A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket.

Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.

A program lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység - nyitottság, igényesség, fogékonyság - alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására, az önálló ismeretszerzés képességére, a hagyományos és az új típusú kultúrák közvetítő eszközök alkalmazásával.

A zeneoktatás a különböző zenei műfaj sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel.

Kiemelten fejleszti a közösséggel való együttműködés képességét, az érzelmi és társas intelligenciát.

1.1. Pedagógiai és nevelési célok és feladatok

A zeneiskola alapvető nevelési célja hogy mindazon tanulók, akik zeneiskolai tanulmányokat folytatnak:

- harmonikus, kiegyensúlyozott személyiséggé váljanak,
- megszeressék a művészi zenét,
- váljanak rendszeres zenehallgatókká,
- megtanuljanak hangszeren játszani,
- a zene révén fejlett esztétikai, érzelmi kultúrára tegyenek szert,
- fejlett értéktudattal, munkamorállal rendelkezzenek,
- sokoldalú társas kapcsolatok kialakítására, fenntartásra váljanak képessé.

Az alapfokú művészetoktatás célja

A választott szakon belül nyújtson speciális művészeti ismereteket és az alkotó munkával együtt járó pozitív élmények segítségével járuljon hozzá a harmonikus, érzelmileg gazdag, kreatív személyiség kialakításához.

Alakítsa ki a kultúra iránti nyitott magatartást, az esztétikai érzékenységet, neveljen a művészetek befogadására, értésére és művelésére.

Sajátos eszközeivel ösztönözzön a társadalmi érintkezésben és kommunikációban a toleráns magatartásra.

Az alapfokú művészetoktatás feladatai

Ismertesse meg az egyes művészeti szakterületek alapvető ismeretanyagát és technikáit.

Alapozza meg az egyes művészi kifejezőkészségek kialakítását, bontakoztassa ki a tanulók alkotó fantáziáját és fejlessze improvizációs készségét.

Készítse fel az átlagosnál jobb képességű növendékeket a szakirányú továbbtanulásra, illetve művészeti önképzőkörök, együttesek munkájába való bekapcsolódásra.

Törekedjenek a társművészetekkel való együttműködésre, kapcsolattartásra.

A művészeti területek közös feladata, hogy a nemzeti műveltséget és a világörökség részét képező egyetemes műveltséget egyaránt közvetítse.

Ezen belül a zenei ágazat feladatai:

A hangszeres, vokális zenei műveltség megalapozása és fejlesztése.

A tanulók többségének tudását olyan szintre kell fejlesztenie, hogy képesek legyenek amatőr muzsikálásra, kamaragyüttesben, vagy zenekarban.

A zenei ágazat adjon rendszerezett zenei ismereteket.

Tanítsa meg a zenei írást és olvasást.

Ismertesse meg a főbb zenei stílusok sajátosságait, a zenetörténeti összefüggéseit, más művészetekkel való kapcsolatát.

Ösztönözze a tanulókat életkoruknak megfelelő, zenei tárgyú könyvek, ismeretterjesztő művek olvasására.

A nemzeti kisebbségekhez tartozó növendékeket ismertesse meg népük zenéjével.

Fejlessze a tanulók zenei ízlését, stílusérzékét, a zenei karakterek iránti érzékenységét.

Fejlessze a növendékek zenei képességeit: hallásukat, ritmusérzéküket, érzékenységüket a dinamika és a hangszín különbségeire.

Szoktassa a tanulót rendszeres, céltudatos munkára.

Értékes zenei anyag tanításával, korszerű, vonzó módszerekkel alakítson ki olyan érzelmi kapcsolatot a tanulóknak a muzsikálás iránt, hogy az mindennapos szükségletüké váljék.

A zeneművészeti ág tevékenysége irányuljon arra, hogy növendékei az életkoruknak és képességeiknek megfelelő zenei anyagot kotta hűen, stílusosan, a zenei összefüggéseket visszaadva, értelmesen tagolva, árnyaltan és kifejezően szólaltassák meg.

Neveljen az értékes zene szeretetére, a rádió, a televízió zenei műsorainak meghallgatására, a zenei események iránti érdeklődésre, értékes hang- és videó felvételek gyűjtésére és meghallgatására, de elsősorban az aktív társas muzsikálásra.

Használja ki a lehetőségeket, az ált. iskolák, középiskolák zenei életének támogatására.

Működjenek együtt más intézményekkel a kulturális és művelődési feladatok ellátásában.

Segítse az egyházzenei életet.

Támogassa az amatőr zenekarok és kamaragyüttesek, a családi közös muzsikálás működését, legyen nyitott az értékes könnyűzenére.

1.2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A zenei nevelés célja és értelme többirányú. A zene tartalmi mondanivalója emocionális hatása neveli az érzelmi képességeket. Tágítja az esztétikai befogadó képességet, fejleszti az ízlést.

A zene szerkezeti és formai logikával alakítja a gondolkodást, megtanítja az összefüggések felismerésére, áttekintésére. - a hangszertechnikán keresztül célszerűen rendezett mozgásokra nevel.

A zenetanuláshoz szükséges kitartó munka hat az akarati képességekre, fejleszti a többirányú koncentrációt. A társas muzsikálás a zenei élmények közös átélésének útján fejleszti, erősíti a közösségi szellemet.

Tanulóink közösségtudatának pozitív irányba alakítása érdekében törekszünk jó és gyümölcsöző kapcsolatot kialakítani az általános iskola és a helyi középiskola tanulói közösségével és tanári karával.

A kamarazene zenekari együtt muzsikálás a legtökéletesebb közösségi nevelési alkalom. A hangszerjátékos a kölcsönös alkalmazkodás vélemények összehangolása, a közös felelősségvállalás révén szocializáció legjobb iskoláját járhatja végig.

1.3 Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Fontos része a személyiségformálásnak a közösségformálás. A kamarazene, a zenekari együttmuzsikálás a legtökéletesebb közösségi nevelési alkalom. A hangszerjátékos a kölcsönös alkalmazkodás, a vélemények összehangolása, a közös felelősségvállalás révén a szocializáció legjobb iskoláját járhatja végig. A kamaracsoportok működtetése, támogatása tehát a zeneiskola nevelési céljainak egyik legfontosabb megvalósítása. Szeretnénk elérni, hogy az arra alkalmas növendékek lehetőleg valamennyien tagjai legyenek kamaracsoportnak.

Együtteseink alakításának, működtetésének fontos célja a fentiekén felül a szabadidő értelmes eltöltésére nevelés.

1.4 A pedagógusok intézményi feladatai

A pedagógus alakítson ki a tanórán a tanulóval olyan személyes kapcsolatot, amely a kölcsönös bizalmon, harmonikus légkörben történő együttműködésen alapuljon.

A zenepedagógusok további feladatai:

- a zenei műveltség megalapozása és fejlesztése,
- a zene képességek fejlesztése (ritmusfejlesztés, zenei memória, fantázia, előadó és manuális készség),
- kreativitás kialakítása,
- általános zenei műveltség átadása,
- főbb zenei stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, népünk zenéjének, zenetörténetének a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése,
- a tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése,
- növendékek zenei ízlésének formálása,
- társművészetek iránti nyitottság kialakítása,
- tehetséggondozás,
- a zenei pályát választó növendékek felkészítése szakirányú továbbtanulásra,
- a növendékek céltudatos és hatékony munkára és gyakorlásra nevelése,
- közreműködés az egyéb intézmények kulturális rendezvényein,
- cserekapcsolatok létesítése, ill. ápolása hazai és külföldi zeneoktatási intézményekkel,
- felkészítés tanszaki meghallgatásokra, vizsgákra, alapvizsgára, koncertekre, versenyekre és fesztiválokra,

- célul tűztük ki, hogy minden növendék eljusson színvonalas koncertekre, operaelőadásokra, megismerje a legrangosabb zenei intézményeket (Zeneakadémia, Állami Operaház, Művészetek Palotája),
- filharmóniai hangversenyek bérleti sorozatának megszervezése,
- hangverseny, bemutató előadások szervezése óvodások részére
- megemlékezés a zenei világnapról koncert szervezésével, hagyományos karácsonyi koncert és tavaszi hangverseny szervezése.

1.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek

Tehetséggondozás

A zeneiskola tantestülete kiemelt feladatának tekinti a tehetséggondozást. Ez a feladat pedagógiai munka alapját képezi. Fontos, hogy a tehetséggondozás a gyermek egyéni képességeivel koherens legyen, személyiségének fejlődésében az egyén adottságai érvényesüljenek.

A tehetség, készség formájában nyilatkozik meg a tanulás előtti korban. Ezt a készséget kell felismernünk, felmérnünk, megvizsgálva közben a gyermek egész egyéniségét, kreativitását, érzelmi reakcióit, fantáziáját, temperamentumát, kitartását, memóriáját, akaraterejét, aktivitását, mozgáskészségét stb. Ezért:

- az iskolába belépő növendékek mindegyike képességeihez igazodó képzésben vehet részt,
- a kiemelkedően tehetséges növendékek a fejlődésükhöz igazodó óraszámban kapnak képzést, egyes hangszerek esetében a korrekációs idő külön koordinálása is lehetséges,

Feladatunk, hogy a zenei pályát választó növendéket szakirányú továbbtanulásra felkészítsük, a törvényben biztosított foglalkozási időkeretet maximálisan kihasználjuk, maximálisan kihasználjuk a versenyeztetésben rejlő lehetőségeket.

Hátránykompenzáció

Csak a tanár, a család és a diák közös igyekezetével bonthatók ki maximálisan a képességek. Ezeknek együttműködése alapozza meg hosszú távon a tehetség kibontakozását. Pedagógusaink hangsúlyozottan törekednek arra, hogy növendékeik szociokulturális háttérüktől függetlenül részesüljenek tehetséggondozásban. Ezért fontos feladat, hogy a HH és HHH tanulók számára is közel hozzuk a zenetanulás élményét. A nehéz anyagi helyzetű családok számára az esélyegyenlőség biztosítása érdekében hangszerkölcsonzással, iskolai gyakorlási lehetőség nyújtásával, térítési díj-kedvezményel, mentességgel sietünk a rászorulóknak segítségére.

A SNI tanulók oktatásánál maximálisan élünk a személyiségfejlesztés zene adta lehetőségeivel. Oktatásuk során figyelembe vesszük a szakvéleményben foglalt javaslatokat.

1.6 A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának formái.

A növendékek szüleivel a kapcsolatot hagyományos szülői értekezletek formájában valamint a tanszaki hangversenyekkel összekapcsolt megbeszéléseken tartjuk. A nyilvános vizsgák, beszámolók rendszerét is a kapcsolattartás hatékony formájaként tartjuk számon. A növendékeket, szülőket az iskola eseményeiről tájékoztatjuk, a döntések előkészítésébe bevonjuk.

A tanár-szülő kapcsolat jelentősége messze túlnő a szülői értekezletek, fogadóórák, ünnepélyek, hangversenyek keretein: állandó, a gyermek nevelését, formálását célzó munkakapcsolattá kell válnia.

Jó kapcsolatot ápolunk a körzet zeneiskoláival és a közművelődési intézményekkel. Ünnepeken, városi rendezvényeken szereplő együtteseink széles nyilvánosságot, jelentős hallgatóságot vonzanak. Nagyobb publicitást igénylő rendezvényeink, híreink megjelennek a helyi újság (Jászvidék) és alkalmanként a Szolnok Megyei Néplap hasábjain.

A Suzuki módszerrel tanuló hegedű tanszacos csoport országos kapcsolatok kiépítésén túl nemzetközi kapcsolatokat is kiépített.

Volt növendékeink, a meghívott főiskolások a hangszerstanulás perspektívájának megcsillantásával fejtenek ki propagandát növendékeink körében.

A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A növendékek minden tanév félévében félévi beszámolón vesznek részt. A beszámoló anyagát a helyi tantervben előírtak alkotják. A munkaközösség ezt éves munkatervében pontosíthatja, kiegészítheti.

A vizsga egészben vagy részben nyilvános. A félévi meghallgatás lehet bizottság részvételével nyilvánosan, koncertszerűen, az év végi beszámoló bizottság előtt zajlik. A bizottság tagjai a tanszak tanárai és rokon szakos tanárok, legalább 3 fő. Kevesebb vizsgáztató jelenléte esetén a meghallgatást, beszámolót szüneteltetni kell.

A meghallgatásokon, beszámolókon a növendékeknek a köznevelési törvényben meghatározottak, és a 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról jogszabályban foglaltak szerint, valamint a módosításáról szóló 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelet szerint kell számot adniuk tudásukról. Azt a tanulót, aki a tanév végi beszámolóról hiányzik, ősszel kell meghallgatni. Különös méltánylást érdemlő esetben a tanuló az egész évi munkája alapján osztályozható.

A fentiekén kívül minden növendék évente legalább egy alkalommal házi hangversenyen nyilvánosan fellép.

A tanuló az utolsó alapfokú évfolyam befejezését követően művészeti alapvizsgát tehet. Az utolsó továbbképző évfolyam elvégzését követően művészeti záróvizsgát tehet. A művészeti alapvizsga a továbbképző évfolyamokon való továbbtanulásra jogosít. A művészeti alapvizsgát és a művészeti záróvizsgát jogszabályban meghatározottak szerint kell szervezni.

1.7. A tanuló felvételének és átvételének, a tanulói jogviszony megszűnésének szabályai

Felvétel, átvétel

A zeneiskolában a tankötelezettséget teljesíteni nem lehet, az iskola látogatása fakultatív. A tanulói jogviszony a beiratkozással jön létre. A zeneiskolába való jelentkezés egy tanévre szól, a tanuló zeneiskolai jogviszonya a tanév végén szüntethető meg. A növendékeknek minden tanév elején újra be kell iratkozniuk.

Az új növendékek beiratkozását megelőzi a nyilvánosan meghirdetett felvételi meghallgatás. A jelentkezők alkalmasságát a meghallgatást, a vezető tanár, minősítéssel (megfelelt, jól megfelelt, kiválóan megfelelt) rangsorolja. Javaslatot tesz a felvételre, az intézményvezető a szabad férőhelyek mértékéig a pontszámok csökkenő értéke felé haladva veszi fel a jelentkezőket. 50 %-os teljesítmény vagy 3,5-es általános iskolai bizonyítvány alatti jelentkezőket csak rendkívüli esetben veszünk fel.

A régi növendékek beírása érvényes bizonyítványuk alapján történik. A pótvizsgára utasított, vagy más okból ősszel vizsgázó tanulót a vizsga letételéig feltételesen írjuk be.

A más zeneiskolából érvényes bizonyítvánnyal jelentkező tanulókat bizonyítványuk bemutatásával vesszük át.

A tanulói jogviszony megszűnése

Megszűnik a tanulói jogviszonya annak a növendéknek, aki;

- a zeneiskolában alapfokú vizsgát tett, és nem kívánja tanulmányait folytatni,
- záróvizsgát tett,
- az alapfokú osztályokat elvégezte és nem kíván alapvizsgát tenni,
- valamely zeneiskolai osztályt elvégezte és a következő tanévre nem iratkozik be.

Az új tanévre nem iratkozhat be az a tanuló;

- aki elégtelen osztályzatot kapott, a pótvizsgát nem teszi le és évfolyamot ismételni nem kíván,
- akinek az iskolával szemben tartozása van.

Tanév közben megszűnik a tanulói jogviszonya annak a növendéknek, aki;

- 10 órát igazolatlanul mulasztott, és felszólításra sem tudja, vagy akarja igazolni hiányzásait.
- olyan súlyos fegyelmi vétséget követett el, amely a megfelelő eljárás után az iskolából való kizárást vonja maga után.
- háromhavi térítési díjjal, vagy tandíjjal tartozik, mentességet, mérséklést nem kapott és tartozását írásbeli felszólítás után sem hajlandó rendezni.

2. Helyi tanterv

2.1. A képzés szerkezete

A zeneiskolai tagozatot a tanulók általános iskolai tanulmányaikkal párhuzamosan látogatják, és mivel a zeneiskola nem kötődik tankötelezettséghez, egy-egy évfolyamba különböző korosztályhoz tartozó tanulók is járhatnak.

A hangszeres tanulmányokat megelőzi egy - két év fakultatív előképző. Kívánatos, hogy a hangszertanulást énekes alapképzés előzze meg. A növendékek az előképzővel párhuzamosan már hangszeres előkészítő évfolyamot is végeznek.

A hangszeres oktatás egyéni foglalkozás keretében történik. A hangszeres oktatással párhuzamosan a növendékek szolfézs, zenetörténet, Suzuki csoportos hegedűóra, kamarazene, énekkar órákon vesznek részt. A heti foglalkozások száma évfolyamtól és tanszaktól függően 4-6.

Az egyes tanulmányi szakaszok nevelési céljai nem különülnek el. Az egyéni képzésből fakad, hogy a nevelési feladatok ütemezését, esetenként sorrendjét a növendék képességei, adottságai határozzák meg.

2.2. Tantárgyak, óraterv

A művészeti iskola zenei ágazatának billentyűs, vonós- 12 évfolyama van melynek keretei között az oktatás előképző, alapfokú és továbbképző évfolyamokon folyik.

Az oktatás a zeneművészeti ágazaton egyéni és csoportos foglalkozások keretében történik.

A képzés struktúrája:

Tanszakok és tantárgyak

Billentyűs tanszak: zongora

Vonós tanszak: hegedű

Zeneismeret tanszak: szolfézs kötelező.

Kamarazene tanszak tantárgyai: kamarazene, kórus, Suzuki hegedűcsoport.

Hangszeres tanszakok - egyéni képzés

„A” tagozat

Főtárgy: hangszeres tantárgyak

Kötelező tantárgy: szolfézs kötelező*

Kötelezően választható tantárgyak: szolfézs, kamarazene, kórus, Suzuki hegedűcsoport.

Választható tantárgyak: szolfézs, második hangszer, kamarazene, kórus, Suzuki hegedű csoport.

Korrepetíció (zongorakiséret): a vonós tanszakhoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

* Ha a tanuló már teljesítette a kötelező tantárgy követelményeit (szolfézs alapfok 4. évfolyam), akkor helyette a kötelezően választható tantárgyak közül köteles egyet felvenni.

Óratervek

Az „A” tagozatos óratervek magukba foglalják az előképző, az alapfokú és a továbbképző évfolyamokat. Az első (zárójelben levő) számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Óraterv 1

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2						
Kötelezően választható tantárgy							2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	(0-2)	(0-2)	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak számai

(2)+6+4 évfolyam: zongora, hegedű

A tanítási órák időtartama

Főtárgy: „A” tagozaton 2x30 perc (egyéni)

Kötelező tantárgy: „A” tagozaton a 4. évfolyam végéig 2x45 perc (csoportos)

Kötelezően választható tantárgy: 5-10. évfolyamig

Csoportos foglalkozás: 2x45 perc

(zenekar, kórus: minimum 9 fő; kamarazene, 2-8 fő)

Választható tantárgy: Az előképző 1. évfolyamától a képzés teljes idejében 1 vagy 2 tantárgy.

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x45 perc

Suzuki hegedűcsoport, kórus: minimum 9 fő; kamarazene: 2-8 fő)

Korrepetíció ideje:

Vonós tanszak: (minimum)

Ek.1-2. és 1. évfolyam 5 perc

2-3. évfolyam 10 perc

4. évfolyamtól 15 perc

Vokális tanszak: A teljes képzési időben 20 perc

„B” tagozat

Főtárgy: hangszeres tanszakok - alapfok 2. évfolyamától javasolt.

Kötelező tantárgy: szolfézs

Kötelezően választható tantárgy: zongora (kivéve a zongora főtárgy esetében) a 3. évfolyamtól

Választható tantárgyak: második hangszer, kamarazene, kórus, Suzuki hegedűcsoport.

Korrekpetíció (zongorakiséret): a vonós tanszakhoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

Óratervek

Az „B” tagozatos évfolyamok óratervei magukba foglalják az előképző, az alapfokú és a továbbképző évfolyamokat. A zárójelbe tett évfolyamok az „A” tagozaton végzett előtanulmányokat jelentik. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Óraterv 1

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	(1)	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelezően választható tantárgy					0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Választható tantárgy	(2)	(2)	(2)	0-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma

(2+1)+5+4 évfolyam: zongora, hegedű.

A tanítási órák időtartama:

Főtárgy: „B” tagozaton 2x45 perc (egyéni)

Kötelező tantárgy: 2x45 perc (csoportos)

Kötelezően választható tantárgy:

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Választható tantárgy: 1 vagy 2 foglalkozás

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x45 perc

Korrepetíció ideje:

Vonós tanszak:

2. évfolyam 15 perc

3-4. évfolyam 20 perc

5. évfolyamtól 25 perc

2.3.A növendékek munkájának értékelése

Nevelőmunkánk fontos eszköze tanulóink rendszeres és tárgyilagos szembesítése saját munkájukkal, eredményességükkel. Ezt a helyes önismeretre nevelés szempontjából kulcsfontosságúnak tartjuk. A reális értékelés alapjának a folyamatos személyes kontaktust és az őszinte véleményalkotást tekintjük.

A növendékek minden hónap végén osztályzatot kapnak tárgyhavi munkájukra. Az osztályzat előmeneteli és szorgalmi jegyből áll.

Félévkor a tájékoztató füzetben félévi értesítőt kapnak valamennyi, a zeneiskolában tanult, vagy látogatott foglalkozásról, ezt a szülőkkel láttamoztatni kell. Az osztályzat alapja az egész félévben végzett munka és a félévi meghallgatás/nyilvános vizsgakoncert. A vizsgabizottság döntését konszenzussal hozza meg.

Tanév végén minden növendék bizonyítványt kap. Ebben főtárgy és szolfézs, szolfézs előképző, és a zongora kötelező értékelése ötfokozatú érdemjeggyel történik: 5 - jeles, 4 - jó, 3 - közepes, 2 - elégséges, 1 - elégtelen. A kötelezően választható, illetve választható tantárgyak értékelése: kiválóan teljesített, jól teljesített, megfelelően teljesített, felzárkóztatásra szorul.

A szorgalmi minősítések: 5 - példás, 4 - jó, 3 - változó, 2 - hanyag.

A szorgalmi minősítést az igazolatlan mulasztások a következő módon befolyásolják: az a növendék, akinek a tanév folyamán;

- 1-2 igazolatlan mulasztása van, legfeljebb jó,
- akinek 3-4 legfeljebb változó
- akinek 5- 9, legfeljebb hanyag minősítést kaphat.

Szakközépiskolai felvételi vizsga előtt a hangszeres és a szolfézstanár a növendékről részletes minősítést készít. A minősítést az intézményvezető elküldi a felvételiző intézménynek.

A magasabb osztályba lépés feltételei

Eredményes főtárgyi és kötelező tárgyi vizsga az évfolyam anyagából.

Részvétel az órák min. 70%-án.

Az a tanuló, aki az év végi beszámolón elégtelen osztályzatot kapott, csak eredményes javítóvizsga után folytathatja magasabb osztályban tanulmányait.

Indokolt esetben a tanuló 2 évfolyam anyagából összevont beszámolót tehet. A beszámoló anyagát 2/3 részben a magasabb évfolyam anyagából kell összeállítani. Az összevont beszámolóra vonatkozó kérelmet a nagykorú tanuló, illetve a kiskorú tanuló törvényes képviselője írásban köteles benyújtani a tárgyév április 30-ig.

A taneszközök kiválasztásának elvei

A törzsanyag elvégzéséhez használt könyvek, kották kiválasztása a tantervben ajánlott tankönyvek és kottajegyzékek alapján történik. A használt hangszeres iskolákat, gyűjteményeket az egyes hangszerek követelményeinél tüntetjük fel. Az azonos hangszert, tárgyat tanító tanárok úgy választják ki a tananyagot, hogy ha nem azonos könyvből, kottából tanítanak az átjárhatóság, a más tanárhoz történő átosztás lehetősége akkor is fennmaradjon.

A kiegészítő anyag kiválasztása, a hozzá szükséges könyvek, kották meghatározása a tanár joga. A kötöttség csupán annyi, hogy a választással alapos előzetes egyeztetés nélkül sem a növendék szüleine, sem az iskolára nem róhat rendkívüli anyagi terhet.

2.4 A képzés szakaszai és általános fejlesztési követelményei

Kiemelt kompetenciák a zeneoktatás területén

Bemeneti kompetencia:

- Azok az adottságok és képességek, amelyek alkalmassá teszi az oktatásba bekapcsolódó tanulót arra, hogy elsajátítsa a zenetanuláshoz szükséges kompetenciákat.

Szakmai kompetencia

- A zenei képességek és készségek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység).

- A zenei olvasás és írás készségének megalapozása és fejlesztése.

- A hangszeres technikai készség, az improvizációs készség fejlesztése. Személyes kompetencia

- Érzelmi intelligencia, művészi kifejező készség, szorgalom, önfegyelem, elhivatottság, kreativitás, ötletgazdagság, az alkotói magatartás, lelkiismeretesség, önbizalom.

Társas kompetencia

- Együttműködés képessége (közös munka, alkalmazkodás, irányíthatóság, tolerancia, kommunikációs készség) azon viselkedési formák tanulása, amely alapján konstruktívan be tud illeszkedni és aktívan részt tud venni a társas zenélésben.

- Esélyegyenlőség. Módszertani kompetencia

- Tanulás tanulása, a tanulók rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra nevelése.

- Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség megalapozása.

- A zene logikájának, a harmóniai szerkezet és a forma összefüggéseinek megismertetése.

- A főbb zenei műfajok, stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, népünk zenéjének, a zene történetének, az előadóművészet és a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.

- A kortárs zene befogadására nevelés.
- A tanulók zenei ízlésének formálása, a tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése.
- A társművészetek iránti nyitottság kialakítása.
- Tehetséggondozás.
- Hátrányos helyzetűekkel való differenciált foglalkozás.
- A zenei pályát választó tanulók felkészítése szakirányú továbbtanulásra.

Szolfézs előképző:

- magyar és európai gyermekdalok éneklése, szolmizálása
- helyes éneklési funkció kialakítása
- hangközviszonyok, vonzások megéreztetése szolmizáció segítségével
- abc-s hangnevek tudatosítása, gyakorlása g-kulcsban
- kottaolvasási, kottairási alapkészségek kialakítása.

Hangszeres előképző:

- hangszeres alapfunkció kialakítása
- alapfokú hangszerezési jártasság kialakítása játékos módszerekkel, gyermekdalokon
- biztos abc-s kottaolvasás a választott hangszeren használt kulcsban

Alapfok „A ” tagozat:

- a zenei műveltség megalapozása és fejlesztése
- nemzeti és népzeneink megismertetése, megszerettetése által a hazafias érzés érzelmi megalapozása
- zenei képesség fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység kialakítása)
- biztonságos kottaolvasás készsége
- kiművelt belső halláson alapuló intonációs készség
- hangszerének önálló hangolása
- a játszott zenei anyag megszólaltatásához szükséges koncentráció készség
- jó légzés, befűvés, ill. vonókezelés, billentés
- a tantervben előírt nehézségi fokú zenei anyag stílusos, megformált előadása
- törekvés a szép hangra, árnyalt dinamikára
- a játszott zenei anyagban előforduló előadási jelek, zenei szakkifejezések ismerete
- a játszott szerzők, más közismert zeneszerzők, előadóművészek ismerete

- alapfokú lapról olvasási készség
- törekvés a kreativitásra, improvizációra
- alkalmazkodás igénye duóban, kamarazenében
- alapvető harmóniai, formai ismeretek
- önálló gyakorlás képessége
- alapfokú szereplési rutin szólóhangszeren, kamarazenében
- hangszer karbantartásának alapelemei.

Alapfok „B” tagozat: A szakközépiskolai felvételi vizsga szintje:

Az „A” tagozat követelményein felül

- ciklikus, nagyobb lélegzetű művek stílusos, biztonságos megszólaltatása
- önálló formálás, kidolgozás készsége
- magas zenei igényű hangképzés
- teljesen biztos, kiművelt hallás több szólamban is
- hangközök, harmóniak, harmóniafüzések felismerése, játszása, leírása
- diktálás után többszólamú részletek lejegyzése.

Továbbképző „A ” tagozat:

Az alapfokon elsajátított ismeretek, készségek továbbfejlesztése olyan tempóban, amely a növendék idejének, lehetőségeinek megfelel.

A hangszer mellett mindenképpen javasoljuk középiskolás növendékeink legalább egy választható tárgy felvételét.

(Ha előfordul) Továbbképző „B” tagozat:

Különböző okokból egyes növendékek zenei pályára készülnek ugyan, de nem kívánnak zeneművészeti szakközépiskolába jelentkezni. Számukra a zeneiskola lehetőleg biztosítja a továbbképzős „B” tagozatos képzést, valamint a főiskolai, zeneakadémiai felvételhez szükséges elméleti és kötelező tárgyakat, kötelező zongora, szolfézs, zeneelmélet, zeneirodalom, kamarazene.

Ezeknek biztosítása az iskolára nézve nem kötelező, de ha vállalta, akkor nem szakíthatja meg. A tagozat követelményeit a főiskolai, egyetemi felvételi vizsga követelményei határozzák meg.

2.5.A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei

A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait - valamennyi vizsga tantárgy tekintetében - az alapfokú művészetoktatás törvényben meghatározott követelményei és tantervi programja figyelembevételével az iskola helyi tanterve tartalmazza.

A művészeti alapvizsgát és záróvizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét és tagjait a vizsga szervezője bízza meg. A művészeti alapvizsga és záróvizsga lebonyolítása a vizsgáztató intézmény feladata.

Vizsgatantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít, valamint a tanuló a tantárgy tanításának utolsó évfolyamán az előírt tantárgyi követelményeknek eleget tett.

Az alapvizsga tantárgyai

Az alapvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az alapvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli vagy szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező. Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

Írásbeli vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok főtárgy „A” tagozat: szolfézs kötelező.

Hangszeres tanszakok főtárgy „B” tagozat: szolfézs kötelező

Szóbeli vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok főtárgy „A” tagozat: szolfézs kötelező.

Hangszeres tanszakok főtárgy „B” tagozat: szolfézs kötelező.

Gyakorlati vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok főtárgy „A” és „B” tagozat

A záróvizsga tantárgyai

Az záróvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. A záróvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, vagy szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos, valamint zeneelmélet főtanszakos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező. Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

Írásbeli vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs,

Hangszeres tanszakok „B” tagozat: szolfézs

Szóbeli vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs

Hangszeres tanszakok „B” tagozat: szolfézs

Gyakorlati vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok „A” és „B” tagozat.

A vizsgák ideje:

Hangszeres főtárgyak

Gyakorlati vizsga

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 10 perc

Elméleti tantárgyak

„A” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc

„B” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 15 perc

Előrehozott vizsga

Az alapfokú művészetoktatási intézmény tanulói számára előrehozott vizsga is szervezhető. Előrehozott művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga az egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, az iskolai tanulmányok teljes befejezése előtt szervezhető.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesülhet az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen - egyéni versenyzőként - az adott tanévben döntőbe került.

Ha a tanuló már rendelkezik a zeneművészeti ág valamelyik tanszakán megszerzett művészeti alapvizsgával vagy záróvizsgával, akkor az adott tantárgyakból a vizsga alól felmentés adható.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán vizsga tantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.

A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a főtárgyból kapott osztályzat a döntő.

Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a vizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott.

Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

A növendékek munkájának értékelése

Nevelőmunkánk fontos eszköze tanulóink rendszeres és tárgyilagos szembesítése saját munkájukkal, eredményességükkel. Ezt a helyes önismeretre nevelés szempontjából kulcsfontosságúnak tartjuk. A reális értékelés alapjának a folyamatos személyes kontaktust és az őszinte véleményalkotást tekintjük.

A növendékek minden hónap végén osztályzatot kapnak tárgyhavi munkájukra. Az osztályzat előmeneteli és szorgalmi jegyből áll.

Félévkor a tájékoztató füzetben félévi értesítőt kapnak valamennyi, a zeneiskolában tanult, vagy látogatott foglalkozásról, ezt a szülőkkel láttamoztatni kell. Az osztályzat alapja az egész félévben végzett munka és a félévi meghallgatás/nyilvános vizsgakoncert. A vizsgabizottság döntését konszenzussal hozza meg.

Tanév végén minden növendék bizonyítványt kap, ebben a hangszeres tantárgyak (főtárgy), szolfézs kötelező (előképző tanfolyamokon is) értékelése ötfokozatú érdemjeggyel történik: 5/jeles, 4/jó, 3/közepes, 2/elégséges, 1/elégtelen.

A szorgalmi minősítések: 5/példás, 4/jó, 3/változó, 2/hanyag.

Kötelezően választható tantárgyak, kamarazene, kórus, Suzuki hegedűcsoport értékelése: kiválóan teljesített, jól teljesített, megfelelően teljesített, felzárkózásra szorul.

A szolgalmi minősítést az igazolatlan mulasztások a következő módon befolyásolják.

Az a növendék, akinek a tanév folyamán:

1-2 igazolatlan mulasztása van, legfeljebb jó,

akinek 3-4 igazolatlan mulasztása van, legfeljebb változó

akinek 5- 9 igazolatlan mulasztása van, legfeljebb hanyag minősítést kaphat.

Legitimáció

A Jászárokszállási Széchenyi István Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Pedagógiai Programjának tervezetét az Intézményi Tanács a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 121.§ (7) alapján 2023. 08.15-én véleményezte, elfogadását javasolja.

Jászárokszállás, 2023.08.15.

Kis-Simonné Goda Éva

elnök

A Jászárokszállási Széchenyi István Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Pedagógiai programját a nevelőtestület a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. tv. 26.§. (1) alapján 2023. 08.31-én tartott nevelőtestületi értekezletén elfogadta.

Jászárokszállás, 2023.08.31.

a nevelőtestület képviselőjében

A Jászárokszállási Széchenyi István Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola pedagógiai programját a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC tv. 26.§ (1) alapján 2023. 08.31-én jóváhagyom. Egyúttal nyilatkozom, hogy az intézmény pedagógiai programja nem tartalmaz olyan rendelkezéseket, amelyek a Jászberényi Tankerületi Központra - mint fenntartóra - a jogszabályokon túl többletkötelezettséget hárítanak.

Jászárokszállás, 2023.08.31.

Bóvák Tiborné
intézményvezető

A dokumentum nyilvánossága:

A Pedagógiai program megtalálható az intézményvezetői irodában, elolvasható a honlapunkon.

(<https://szechenyiiskola.edu.hu>)

MELLÉKLETEK

1. számú melléklet

A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának irányelvei és feladatai

Pedagógiai programunk elkészítésénél alapul vettük a 32/2012.(X.8.) EMMI rendeletet, az SNI tanulók iskolai oktatásának irányelveit a szakmai alapdokumentumban meghatározott fogyatékoságtípusoknak megfelelően. Ennek értelmében az intézmény vállalja a sajátos nevelési igényű: *tanulásban akadályozott, értelmileg enyhe fokban akadályozott, hallássérült, mozgássérült, beszéd fogyatékos, autizmus spektrumzavarral rendelkező vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő* gyermekek, tanulók ellátást.

A törvény meghatározza évfolyamonként a heti kötelező tanórák számát, a kötelező egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozások megszervezésének heti időkeretét, valamint a nem kötelező, választható tanórai foglalkozások évfolyamra lebontott heti időkeretét.

A törvényben meghatározott kötelező, nem kötelező tanórai és tanórán kívül, valamint rehabilitációs célú foglalkozásokat az alábbi pedagógiai elvek alapján szervezzük:

Tanulóink iskolai fejlesztésénél figyelembe vesszük a tanulási nehézségeket, sajátos nevelési szükségleteiket, amelyek kielégítéséhez határozzuk meg a célokat, a fejlesztési tartalmakat és eljárásokat.

A csoport működését igazítjuk - differenciált tartalmakban, módszerekben - a tanórákon, a kiscsoportban, az egyéni fejlesztő és a rehabilitációs órákon valósul meg.

A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésének tervezésénél a pedagógusok figyelembe veszik a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvét.

A helyi tantervben az egyes tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlások a tanulók sérülés-specifikus egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők, az Irányelvben megadott módosítások figyelembevételével.

Az adaptációs folyamatban a pedagógusok - a fogyatékoság típusának megfelelően - csökkentik a tananyagot, átütemezik a feldolgozást, speciális módszereket, technikák alkalmaznak, speciális technikai eszközöket használnak, a tanuló számára előnyös ismeretsajátítási módszer preferálnak, az Irányelvekkel összhangban.

	Sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos tevékenységek
Pedagógiai alapelvek	A sajátos nevelési igényű tanulók ellátása a szocializációjukat segítő inkluzív nevelésben valósul meg, melyben fejlesztésük a számukra megfelelő tartalmak közvetítésével segíti a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést A rehabilitációs, rehabilitációs célok átfogják az intézmény egész nevelési-oktatási rendszerét, kiemelt figyelmet fordítva a befogadó környezet kialakítására, az egyediséghez való alkalmazkodásra.

	<p>A sajátos nevelési igényű tanulók ellátása olyan szakmaközi együttműködésben, nyitott tanítási-tanulási folyamatban valósul meg, amely az egyéni szükségletekhez igazodó eljárásokat, időkeretet, eszközöket, módszereket, terápiákat alkalmaz, és figyelembe veszi a sajátos nevelési igényű gyermekekre vonatkozó tantárgyi tartalmakat.</p>
Célok	<p>A sajátos nevelési igényű gyermekek/tanulók fogyatékból eredő hátrányának megelőzése, csökkentése, a hiányzó, vagy sérült funkciók kompenzálása vagy helyreállítása, a funkciók egyensúlyának kialakítása, a képességek kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük sérülés-specifikus szempontú támogatása, a meglévő funkciók bevonásával.</p> <p>Az egyéni sikereket segítő funkciók fejlesztése, a kimagasló teljesítményt nyújtó tanulók tehetségének kibontakoztatása</p>
Feladatok	<p>A sajátos nevelési igényű tanulók sérülésspecifikusság szerinti fejlesztése, speciális terápia, egészségügyi és pedagógiai habilitációs és rehabilitációs foglalkozások, szükség esetén speciális eszközök biztosítása</p> <p>Megfelelő tanulásszervezési formákkal és módokkal biztosítani, hogy a tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységben érvényesüljön a differenciált, az egyéniesített fejlesztés, eltérő képességekhez, viselkedéshez való alkalmazkodás.</p> <p>Olyan tanulási környezetet, speciális módszerek, tapasztalatszerzési lehetőség biztosítása, amelyben sokoldalú szemléltetéssel, cselekvéssel, gazdag feladattárral, speciális eszközök alkalmazásával valósul meg készség- és képességfejlesztés</p> <p>A pedagógus a tanórai tevékenységek/foglalkozások tervezésébe építse be a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat, a státuszfelvétel (gyermek/tanuló megfigyelés, teljesítmény-elemzés, ismeret, képesség, attitűd) eredményeit, - szükség esetén - változtasson eljárásain, módszerein.</p> <p>A pedagógus a tananyag adaptálásánál, feldolgozásánál vegye figyelembe az egyes tanulók fejlettségi szintjét, a támogatás szükséges mértékét, a tantárgyi tartalmak sajátos nevelési igényű tanulóira vonatkozó specifikus jellemzőit, az irányelvekben foglaltakat.</p> <p>Az egyéni haladási ütem biztosítására egyéni fejlesztési és tanulási terv készítése, individuális módszerek, technikák alkalmazása.</p> <p>A pedagógus működjön együtt a gyermek/tanuló fejlesztésében résztvevő szakemberekkel.</p>
Nevelő-oktató munkánk eszköz- és eljárásrendszere	<p>Az alkalmazott módszer kiválasztásának alapelvei:</p> <p>A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésében alkalmazott sérülésspecifikus módszerek, eljárások, szemléltetés, az Irányelvekkel összhangban, igazodnak a tanuló sajátos nevelési igényéhez, fejlettségéhez, állapotához, szükségletéhez, egyéni haladási üteméhez, tanulási stratégiájához, előzetes</p>

	<p>ismeretéhez és egyéb ismeretszerzési képességeiben megnyilvánuló különbözőségéhez.</p> <p>A nyitott tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló tevékenység lehetővé teszi az egyes gyermekre vonatkozó pedagógiai - esetenként egészségügyi - eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.</p>
A személyiség-fejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat	<p>A sajátos nevelési igényű gyermek/tanulók fejlesztése szakmai és szakmaközi együttműködéssel valósul meg. A személyiségfejlesztés alapja a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye és a pedagógus tanulókra vonatkozó megfigyelése, a fejlődés folyamatos nyomon követése és önmagához mért értékelése.</p>
A közösség-fejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	<p>A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját elősegíti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő nevelésük. A pedagógus kiemelt feladata az osztály közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.</p>
Az osztályfőnök feladatai	<p>Koordinálja az SNI tanulók ellátásában érintett szakemberek munkáját, segíti a szülőkkel való kapcsolattartás formáit</p> <p>Koordinálja az SNI tanulók esetén az egyéni fejlesztés tervezésének folyamatát (egyéni fejlesztési terv készítésének koordinációja)</p> <p>Nyomon követi, figyeli az SNI tanulók szakértői véleményének érvényességét</p> <p>Figyelemmel kíséri az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből - az értékelés és minősítés alóli mentesítés megvalósításának gyakorlatát</p> <p>Az osztály és szülőközösségben előkészíti az SNI tanulók fogadását</p> <p>Szükség szerint, a jogszabályban meghatározott módon kezdeményezi a tanuló szakértői vizsgálatát, véleményezése korrekt, szakmailag megalapozott</p>
Adaptációs tevékenység	<p>Mozgássérültek esetén:</p> <ul style="list-style-type: none"> • akadálymentes, valamennyi tanuló számára egészséges környezeti feltételeket nyújtó fizikai környezet, • személyre szabott (segéd) eszközök és egyéb, az oktatáshoz szükséges speciális eszközök • befogadó, elfogadó, kölcsönös alkalmazkodást kívánó, a tágabb környezetre is hatással bíró személyi környezet • szükség szerint, indokolt esetben személyi segítő megléte - a tananyag tartalmának módosítása, csökkentése az értékelés alóli mentesítés abban az esetben, ha az általános követelményeknek való megfelelés semmilyen módszertani, technikai segítségnyújtással, környezeti adaptációval nem érhető el • iskolai fejlesztés szakaszolása megegyezik a NAT kép-

	<p>zési szakaszaival.</p> <p>Hallássérült tanuló esetén:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a pedagógus figyelembe veszi a hallássérülés következményeként kialakult kommunikációs nehézségeket, a szókincs esetleges elmaradását, a szóbeli, írásbeli kifejezőkészség fejlettségi szintjét, a grammatikai hibákat és kiejtési problémákat • speciális eszközök biztosítása • a NAT fejlesztési feladatai az irányadóak, a fejlődési út és mód a tanulók egyéni fejlődésének függvénye, a tanulók nyelvi állapotához, fejlettségi szintjéhez történik a differenciálás, redukálás, az ismert tananyag helyettesítése <p>Tanulásban akadályozott tanulók esetén:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a fejlesztési területek megegyeznek a NAT-ban leírtakkal, de azok mélysége, időigénye, mennyisége, módja az egyéni sajátosságokhoz igazodóan módosul • az ismeretszerzés, a feldolgozás és alkalmazás során fontos a vezetés, folyamatos segítség, irányítás • cselekvésbe ágyazott ismeretszerzés, képi rávezetés • a feldolgozás és fejlesztés idejének növelése, lassúbb tempó biztosítása <p>Beszédfigyátékos tanuló esetén:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján adott tantárgy(ak), tantárgyrész(ek) értékelése alól mentességben részesülhet • a tanulók iskolai fejlesztésének pedagógiai szakaszai megegyeznek a NAT-ban alkalmazott szakaszolással, indokolt esetben a bevezető szakasz, az első évfolyam tananyagának két tanévre eloszlik. <p>Pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a tanulók iskolai fejlesztésének pedagógiai szakaszai nem térnek el a NAT-ban rögzítettektől. Indokolt esetben az első évfolyam két tanévi időtartamra széthúzható • speciális tanulásszervezési módok, eljárások, értékelés, eszközhasználat • az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből - az értékelés és minősítés alól mentesítés <p>A sajátos eltérések a helyi tantervben és az egyéni fejlesztési tervekben rögzítettek.</p>
Az értékelés rendje	<ul style="list-style-type: none"> • Sajátos nevelési igényű tanulók értékelésének szempontja az önmagukhoz mért fejlődés. Tudásuk képességeiknek megfelelő értékelése, az Irányelvekben meghatározott, eltérő tanulmányi követelmények, módszertani, technikai segítségnyújtással támogatott

	<p>számonkérés szerint.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Egyes esetekben a szakértői bizottság szakértői véleményében és a nevelési tanácsadó szakvéleményében foglaltak szerint az intézményvezető a minősítés és értékelés alól mentesíti a tanulót, abban az esetben, ha az általános követelményeknek való megfelelés semmilyen módszertani, technikai segítségnyújtással, környezeti adaptációval nem érhető el
A nevelőoktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke	A sajátos nevelési igényű gyermek/tanuló fejlesztését sérülésspecifikus eszközök biztosítják, a kötelező eszközjegyzék szerint.
A tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	<ul style="list-style-type: none"> • a tankönyv tartalma feleljen meg az Irányelvekben foglaltaknak • legyen alkalmas a differenciálásra • vegye figyelembe a sajátos nevelési igényű tanulóakra vonatkozó sérülés-specifikus elvárásokat (átláthatóság, olvashatóság, betűméret) • adjon lehetőséget a tevékenységközpontú módszerek alkalmazására • feleljen meg az életkori sajátosságoknak • esztétikus kivitele motiválja a tanulót

2. számú melléklet

A pedagógiai program részét képező egyes tantárgyak helyi tantervei az igazgatói irodában található külső adathordozón találhatóak.

3. számú melléklet

A Jászárokszállási Széchenyi István Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Arizona szabályzata

Jászárokszállási Széchenyi István Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

OM: 035923

5123 Jászárokszállás, Köztársaság tér 15.

+36/57/531-650

szechenyi.isk@gmail.com

ARIZONA PROGRAM

SZABÁLYZAT

Tartalom

1. <u>Törvényességi megfelelés feltételei:</u>	3
2. <u>Az Arizona program bevezetésének pedagógiai alapja</u>	4
<u>2.1 Célok:</u>	4
<u>2.2 Alapelvek:</u>	4
<u>2.3 Feladatok:</u>	4
3. <u>A program iskolai bevezetésének feltételei</u>	5
4. <u>Az Arizona program iskolai alkalmazásának szabályai</u>	5
<u>4.1 A tanórán tanúsított viselkedés alapkövetelményei:</u>	5
<u>4.2 A tanóra elhagyásának szabályai:</u>	5
<u>4.3 Az Arizona szobában tartózkodás szabályai:</u>	6
<u>4.4 A segítői/tanácsadó segítségének kérése, valamint a segítő/tanácsadói megbeszélés szabályai:</u>	7
<u>4.5 Az Arizona szobába kerülés következményei:</u>	7
5. <u>Monitorozás</u>	8
6. <u>Melléletek</u>	9

1. Törvényességi megfelelés feltételei:

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről

46. § (1) A tanuló kötelessége, hogy

a) részt vegyen a kötelező és a választott, továbbá általános iskolában a tizenhat óráig tartó egyéb foglalkozásokon és szakmai gyakorlatokon,

b) eleget tegyen - rendszeres munkával és fegyelmezett magatartással, képességeinek megfelelően - tanulmányi kötelezettségének,

f) megőrizze, továbbá az előírásoknak megfelelően kezelje a rábízott vagy az oktatás során használt eszközöket, óvja az iskola létesítményeit, felszereléseit,

g) az iskola, kollégium vezetői, pedagógusai, alkalmazottai, tanuló társai emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartsa, tiszteletet tanúsítson irántuk, segítse rászoruló tanuló társait,

h) megtartsa az iskolai, kollégiumi SZMSZ-ben, továbbá a házirendben foglaltakat.

(3) A gyermeknek, a tanulóknak joga, hogy

a) képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön, képességeit figyelembe véve - az e törvény 2. § (1)

d) részére az állami iskola egész pedagógiai programjában és tevékenységében a nevelés- oktatás során a tájékoztatás nyújtása és az ismeretek közlése tárgyilagosan és többoldalú módon történjék,

f) személyiségi jogait, így különösen személyiségének szabad kibontakoztatásához való jogát, önrendelkezési jogát, cselekvési szabadságát, családi élethez és magánélethez való jogát a nevelési-oktatási intézmény tiszteletben tartsa, e jogának gyakorlása azonban nem korlátozható másokat ugyanezen jogainak érvényesítésében, továbbá nem veszélyeztetheti a saját és társai, a nevelési-oktatási intézmény alkalmazottai egészségét, testi épségét, valamint a művelődéshez való jog érvényesítéséhez szükséges feltételek megteremtését, fenntartását.

2. Az Arizona program bevezetésének pedagógiai alapja

2.1 Célok:

A pedagógusok tanításhoz és a diákok tanuláshoz való jogának biztosítása. Ennek értelmében a program célja annak biztosítása, hogy a tanulni akaró diákok jogait megvédje az órák normális menetét zavarókkal szemben, és a tanár nyugodt körülmények között végezhesse nevelő-oktató munkáját.

2.2 Alapelvek:

- egymás iránti tisztelet
- egyéni felelősségérzet

A program nem büntetésre, hanem a tanulók saját felelősségére épül. A tanulók megtanulják, hogy a cselekedeteiknek következménye van, mindenkinek saját magának kell döntenie, és a döntéseiért ő maga felelős. A kölcsönös tisztelet az alapja a tanár és diák együttműködésének. Az alapvető jogok és kötelességek (továbbiakban: Alapszabályok) egyaránt vonatkoznak a tanárra és a diákra, melyek a következők:

- minden diáknak joga van a zavartalan tanuláshoz;
- minden tanárnak joga van a zavartalan tanításhoz;
- mindenkinek kötelessége mások jogait tiszteletben tartani.

Az a felső tagozatos tanuló, aki a fenti elvek ellen vét, és nem akar, vagy nem tud viselkedésén változtatni, az órát elhagyja, és az Arizona szobába távozik.

Az Arizona szoba egy olyan terem, ahol mindig tartózkodik egy felügyeletet ellátó tanár, aki nyugodtan, higgadtan fogadja az odaérkező gyereket (gyerekeket).

2.3 Feladatok:

- a tanórákon előforduló konfliktusok kezelésére
- az iskolai szabályokhoz, normákhoz való alkalmazkodás fejlesztése,
- a közösségbe való beilleszkedés segítése
- a tanulók felelősségtudatának fejlesztése
- egyértelmű, betartható szabályok kialakítása
- a tantestület részéről egységesség, következetesség, türelem

3. A program iskolai bevezetésének feltételei

- a) A program kidolgozásának módjáról, és a program alapszabályairól a tantestület hoz döntést. A döntésről a fenntartó tájékoztatni kell, majd beszerezni a fenntartó hozzájárulását a program bevezetéséhez.
- b) Az „Alapszabályok” ismertetése az érintettekkel:
  - tanulói közösség,
  - szülői munkaközösség
- c) Az Arizona szobában a tanítási órák közötti szünet kivételével mindig tartózkodik egy tanár, aki ott az ügyeletet ellátja.

4. Az Arizona program iskolai alkalmazásának szabályai

4.1 A tanórán tanúsított viselkedés alapkövetelményei:

- együttműködés a pedagógussal
- sértő, trágár szavak mellőzése
- az iskolai berendezések állagának megóvása
- az iskola házirendjében leírtak szerint elvárt magatartás

4.2 A tanóra elhagyásának szabályai:

- A tanteremben a tanárnak kötelessége, hogy gondoskodjon a szabályok betartatásáról. Amennyiben a tanórán a tanár úgy véli, hogy a tanuló vétett valamely szabály ellen, megkérdezi a diákot: „Melyik szabály ellen vétettél?”
- A tanuló a kifüggesztett szabályokból kiválaszthatja azt a szabályt, amelyet nem tartott be. Tisztelettudóan megválaszolja a kérdést. (A „nem tudom” válasz nem elfogadható. Amennyiben a tanuló nem képes megnevezni a szabályt, a tanár teszi meg helyette.) Eldöntheti, hogy a továbbiakban szabálykövetően viselkedik, s a tanteremben marad, illetve inkább távozik az Arizona szobába.
- Amennyiben a tanteremben maradás mellett dönt, ügyelnie kell arra, hogy ismételten ne zavarja meg az óra menetét. Amennyiben a tanuló másodszor is vét valamely szabály ellen, a tanár már nem ad választási lehetőséget a tanulónak, hanem távoznia kell az Arizona szobába. (A tanár közli vele: „Ezzel a viselkedéssel eldöntötted, hogy az Arizona szobába távozol.”).

- A diák tulajdonképpen mindkét esetben a saját döntése alapján távozik az Arizona szobába. Távozása az „Információs lappal” történik, amelyet a tanár értelemszerűen tölt ki, így az osztályterem elhagyásakor a tanár feljegyezi azt is, hogy milyen probléma volt a tanuló viselkedésével.
- A diáknak az „Információs lappal” jelentkeznie kell az Arizona szobában tartózkodó nevelőnél, akinek segítségével problémafeltárást és „Visszatérési tervet” kell készítenie az erre a célra készült nyomtatvány segítségével.

4.3 Az Arizona szobában tartózkodás szabályai:

- Az Arizona szobában a tanulónak az iskola házirendje szerint kell viselkednie. A felügyelő tanár utasításainak betartása számára kötelező. Ennek megszegése azonnali szülői bevonást eredményez, valamint ügyében az intézményvezető jár el.
- A tanteremből korábban távozott diák visszamegy a terembe, majd az ott tartózkodó nevelőnek átadja az „Információs lapot”.
- Az ügyeletes nevelő a szobában a Heti nyilvántartó lapon regisztrálja a tanulót.
- A diák megkapja a megfelelő dokumentumot a „Visszatérési terv” elkészítéséhez.
- A diák leül egy asztalhoz és átgondolja, melyik szabályt sértette meg, milyen következményei vannak tettének saját magára, illetve osztálytársaira nézve, valamint visszatérési tervet készít arra vonatkozóan, hogyan tudná a jövőben ezt a magatartást elkerülni.
- A visszatérési terv készítésében az ügyeletes nevelő segítséget ad, ha azt kéri a tanuló. „Nem tudom” válasz nem elfogadható.
- Ha a diák jó visszatérési tervet készít (ezt az ügyeletes nevelő értékeli és dönti el), akkor a diák az aláírt visszatérési „tervvel” térhet vissza a tanterembe. (Ezen a lapon az időpontot is mindig rögzíteni kell.) Fontos, hogy a tanuló visszatéréssel sem zavarhatja meg az óra menetét. Az elkészített tervét csendben a tanári asztalra helyezi, majd a helyére ül és igyekszik bekapcsolódni az óra folyamatába. Így nem sérül a zavartalan tanulási és tanítási folyamat.

- Ha a diák nem készíti el a visszatérési tervet, vagy nem elfogadható visszatérési tervet készít, akkor az Arizona szobában marad, amíg el nem készíti az elfogadható tervét. Ebben az esetben az együttműködés hiányában alkalmazott szabályok érvényesek (lsd. 4.5.2)

4.4 A segítői/tanácsadó segítségének kérése, valamint a segítő/tanácsadói megbeszélés szabályai:

- Segítő/ Tanácsadói feladatot a nevelőtestület tagjai láthatnak el.
- Segítő/ Tanácsadónak jelentkezni önkéntes alapon lehet.
- Mindig az Arizona szobában ügyeletet tartó tanár feladata, hogy szóljon annak a kollégának, akit segítőként jelölt meg a diák. A diák által megjelölt tanár nem köteles ellátni a segítő feladatot, ilyen esetben más tanárt jelölhet meg a tanuló segítő/tanácsadónak.
- A segítő/tanácsadói megbeszélés célja az okok felderítése megoldási alternatívák keresése a felmerülő problémákra vonatkozóan .

4.5 Az Arizona szobába kerülés következményei:

4.5.1 Együttműködő tanuló esetében

- Minden alkalommal jelzés a Kréta rendszerben.
- **3 alkalom** után támogató beszélgetés a szülő, gyermek, választott támogató pedagógus és osztályfőnök között.
- **5 alkalom** után támogató beszélgetés a szülő, gyermek, választott támogató pedagógus, osztályfőnök, intézményvezető és ifjúságvédelmi felelős között.
- **10 alkalom** után megbeszélés történik a szülő, gyermek, választott támogató pedagógus, osztályfőnök, intézményvezető, ifjúságvédelmi felelős és a Családsegítő és Gyermekjóléti és Szolgálat munkatársa között.

A további esetekben egyre több személy vesz részt a segítő beszélgetéseken (igazgató, iskolai gyermekvédelmi felelős, esetleg más meghívott személy: Gyermekvédelmi Szolgálat szakembere, iskolarendőr, pszichológus stb...). A beszélgetésekről minden esetben jegyzőkönyv készül, amelyeket a beszélgetés résztvevői aláírásukkal hitelesítenek.

A tanuló, aki a tanórát az Arizona szobában töltötte, nem hiányzó, csak az adott szituációból lett kiemelve döntése alapján, ezért a tananyag pótlása a saját

felelőssége, felelésnél, dolgozatnál nem hivatkozhat az Arizona szobára. Távozása nem mentesíti a következő órai esetleges felelés vagy dolgozatírás alól, már a következő órán számonkérhető tőle a tananyag.

Dolgozatíráskor a tanuló szintén elhagyhatja a tantermet, de ebben az esetben a dolgozatát nem folytathatja az Arizona szobában. A dolgozatát addig értékeli a szaktanár, ameddig az osztályban tartózkodott.

Az Arizona szobában a tanulónak az iskola házirendje szerint kell viselkednie.

Szünetben nincs nyitva a szoba.

4.5.2 Nem együttműködő tanuló esetében

Annak a tanulónak az ügyében, aki a szabály(ok) megsértését követően úgy dönt, hogy sem a pedagógus felszólítására nem tartja be a szabályokat, sem az Arizona szobába nem hajlandó távozni, az intézményvezető jár el, aki az iskola Házirendjében leírtak alapján fegyelmező intézkedést fogantatosít.

5. Monitorozás

A program bevezetése után az osztályfőnökök minden héten megnézik, hogy diákjaik mennyire érintettek, s ha szükséges, kezdeményezik a segítő megbeszéléseket.

Félévenkénti értékelés vizsgálja:

- az Arizona szoba használatának mennyiségi adatai (hány tanuló, hányszor lett kiküldve, ennek változása havi bontásban)
- minőségi mutatók (hogyan vált be a program; hatása az órai légkörre, a tanár diák viszonyra; esetleges változtatások szükségessége; a szülőkkel való együttműködésre kifejtett hatások; szervezési problémák)

6. Mellékletek

1. sz. melléklet

Információs lap a tréning szoba felügyelője számára

Tanuló neve: .....

Osztálya:

.....

☐ közbekiabált, beszélt	☐ nem követte tanára utasításait
☐ zavarta társait	☐ nem várta meg, hogy felszólítsák
☐ engedély nélkül elhagyta helyét	☐ sértő, trágár szavakat használt
☐ nem működött együtt	☐ rongált, firkált
☐ engedély nélkül használta mobiltelefonját	

Egyéb:

.....

.....

.....

.....

Tanár:	Dátum:
Tanóra:	Idő:

2. sz. melléklet

Tisztelt Szülő!

Iskolánkban fokozott figyelmet fordítunk a tanórák hatékonyságának biztosítására, ezért bevezettük az ARIZONA PROGRAMOT.

Ezúton értesítjük, hogy gyermeke ..... (név)
..... alkalommal tartózkodott a tréning szobában.

A súlyosabb következmények elkerülése érdekében kérjük, fáradjon be gyermekével az intézményünkben tartandó támogató megbeszélésre!

Helyszín: ..... Időpont:.....

Amennyiben a megjelölt időpontban nem tud megjelenni kérjük, hogy szíveskedjen új időpontot egyeztetni!

Dátum:

Tisztelettel

intézményvezető

Aláírással igazolom, hogy a fenti tájékoztatást tudomásul vettem.

Megjegyzés:

.....
.....
.....

.....
Szülő/gondviselő

3. sz. melléklet

Tisztelt Szülő!

Iskolánkban fokozott figyelmet fordítunk a tanórák hatékonyságának biztosítására, ezért bevezettük az ARIZONA PROGRAMOT.

Értesítjük, hogy gyermeke nem tartotta be a tanórai viselkedés szabályzatát, tanárának felszólítására **nem mutatott együttműködési készséget**, ezért a ..... tanítási órán nem vett részt. A tananyagot pótolnia kell, a számonkérések alól sem mentesül.

A súlyosabb következmények elkerülésének érdekében, kérjük fáradjon be gyermekével intézményünkben tartandó megbeszélésre!

Helyszín: .....Időpont: .....

Amennyiben a megjelölt időpontban nem tud megjelenni kérjük, hogy szíveskedjen a levél aláírójával új időpontot egyeztetni!

Dátum:

Tisztelettel

intézményvezető

Aláírással igazolom, hogy a fenti tájékoztatást tudomásul vettem.

Megjegyzés:

.....
.....
.....

.....
Szülő/gondviselő

4. sz. melléklet

Tisztelt Intézményvezető!

Hivatkozva az Önök intézménye és intézményünk között létrejött együttműködésre – miszerint támogatnak bennünket „Arizona-programunk” megvalósításában -, a következő rendkívüli helyzet megoldásában kérjük segítségüket.

Név: .....(szül.: .....
an.: ....., cím: .....

..... osztályos tanuló rendszeresen zavarja magatartásával a tanítási órákat, aminek következtében az idei tanévben ..... alkalommal került a tréningzobába.

Gondviselőjének postán kiküldtük esetmegbeszélésre behívó levelünket, ám szülője a kért időpontban nem jelent meg és velünk sem próbálta meg felvenni a kapcsolatot.

Programunk szabályzata szerint a súlyos vétséget elkövető gyermek gondviselője a gyermek felügyeletével kapcsolatos teendőjét elmulasztotta. Mivel a helyzet rendezésére iskolai keretek között nincs lehetőség, kérjük az Önök támogató együttműködését.

Egyéb megjegyzés:

.....
.....
.....
.....

Dátum:

Tisztelettel

gyermek- és ifjúságvédelmi felelős

intézményvezető

5. sz. melléklet

HETI NYILVÁNTARTÁS

201.....						
Ssz.	Tanuló neve	Oszt.	Dátum	Óra száma	Ügyeletes	Megjegyzés
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						
11.						
12.						
13.						
14.						
15.						
16.						
17.						
18.						

6. sz. melléklet

Visszatérési terv
„Felelősségteljes gondolkodás és cselekvés”

Tanuló:	Osztály:
Megjegyzés:	Dátum:
Ügyeletes tanár:	Idő:

Mit tettem:

.....
.....
.....

Mi az oka, hogy így viselkedtem:

.....
.....
.....

Azért kerültem a tréning szobába, mert a következő alapszabályt nem tartottam be:

.....

Mit gondolsz, milyen következményei lehetnek a tetednek? (magadra, társaidra, tanáraidra nézve):

.....
.....
.....

Tervem:

Mit változtatnék meg viselkedésemem, hogy ne sértsem meg az alapszabályokat:

.....
.....
.....

Kinek a segítségét kérem ehhez?:

.....

VISSZATÉRÉS

Dátum:	Időpont:	Szaktanár:
--------	----------	------------

7. sz. melléklet

**Pedagógiai Program megvalósításához szükséges rendezvények,
programok**

<i>Program megnevezése</i>
Kultúra napja megemlékezés (műsor)
Március 15. megemlékezés (műsor)
Nyelvi témahetek
Fenntarthatósági témahét
Széchenyi est
Digitális témahét
Fák, madarak, víz, természet napja
DÖK programok
Egészségnap
Triatlon
Gyereknapi programok
Ballagás
Évzáró
Évnyitó
Deák emléknap
Széchenyi hét(nyakkendő, jelvény, programok)
Október 23. megemlékezés
Pályaorientációs nap
Pályaválasztási kirándulás
Kertész Erzsébet népdal verseny
SNI, BTMN-es gyerekeknek program
Karácsonyi zeneiskolai koncert
Nyugdíjas pedagógusok vendéglátása
Fenyőünnepély, Adventi készülődés
Játékos sportvetélkedő
Házi versenyek (sport, tanulmányi)
ÖKO iskolai programok
Tanulmányi versenyek
Tematikus tanulmányi kirándulás